

MALI RIJTAR

Informativno glasilo Občine Beltinci • številka 26 • april 2011 • letnik IX • ISSN-1581-7156

Ponosni štipendisti Občine Beltinci v letu 2011

V pričakovanju novega leta, skupno odštevaje z organizatorji prireditve

Najboljši športniki, športnice in dobitniki posebnih priznanj v občini Beltinci za leto 2010

Občina Beltinci se je predstavila v Sarajevu na 1. sejmu lokalne samouprave (NEXPO). Župan dr. Matej Gomboši s kolegi in slovenski veleposlanik v Sarajevu, njegova ekszellenca Andrej Grosselli

Počastitev dneva žena in materinsko starševskega dneva - KUD Beltinci se predstavi

Maškare v Lipovcih pregnale tudi letošnjo zimo

Županovo voščilo novorojenčkom in staršem

»Ne smemo oblikovati otrok po svojih željah;
sprejeti in ljubiti jih moramo takšne,
kot jih je ustvaril Bog!«
(Goethe)

V času od 01. januarja 2010 do 31. decembra 2010 je bilo v Občini Beltinci rojenih **87 otrok**, od tega 50 fantkov in 37 deklic.

Ob veselem dogodku Vam, spoštovani starši, iskreno čestitam in Vam želim obilo prijetnih, srečnih in zdravih dni ter noči s svojimi malčki.

Dragi otroci!

Vi pa ostanite igrivi in veseli vse dni svojega otroštva in mladosti. Pri vas ni majhnih korakov. Vse, kar storite in naredite, so velike stvari. Ostanite čistih in velikih src, tudi ko odrastete!

Dr. Matej GOMBOŠI, župan Občine Beltinci

Velikonočna poslanica

Spoštovane občanke in občani Občine Beltinci!

Velika noč – največji krščanski praznik, naj Vam in Vašim družinam podeli obilo milosti, ljubezni, sreče, razumevanja in miru.

Blagoslov vstalega Kristusa naj napolni Vaša srca in Vaše domove. V teh prazničnih dneh bodimo polni veselja, odpuščanja in čistih misli.

Otrokom pa izpolnitev drobnih želja, veselja in obilo pisanih pirhov.

dr. Matej GOMBOŠI, župan Občine Beltinci

Velikonočno voščilo

Velika noč vsako pomlad v življenju verujočih obuja skrivnost vstajenja in novega upanja. Vrednote, ki jih prinaša velikonočno sporočilo, pa ne veljajo le za tiste, ki verujejo v vstalega Kristusa. Odpuščanje, ljubezen in žrtvovanje za soljudi naj bo prisotno v življenju vseh nas, da se bomo lažje soočali s preizkušnjami, ki nam jih prinaša vsakdan v teh ne preveč prijaznih časih.

Verujočim želim kar najlepše velikonočne praznike, vsem občan-kam in občanom pa toplo in ustvarjalno pomlad!

Za uredniški odbor
Vaša urednica

Simona Cizar

Mali rijtar

informativno glasilo Občine Beltinci

uredniški odbor:

Simona CIZAR (odgovorna urednica)
Genovefa VIRAG (namestnica odgovorne urednice)
Snežana BRAČKO, Ivan MESARIČ, Bojan VEREŠ

Uredniški odbor ne odgovarja
za vsebino objavljenih člankov.

zbiranje materiala:
Lilijana ŽIŽEK

jezikovni pregled:
Zlatka HORVAT

fotografije:
Arhiv Občine Beltinci, Simona CIZAR, KUD Beltinci,
Dejan KOLARIČ, ZTK Beltinci, Jože ŽERDIN,
Marija ZVER, Jože KUZMA

grafično oblikovanje in priprava za tisk:
CM grafično oblikovanje, Matej Cvetko s.p.

tisk:
Tiskarna S-tisk, d.o.o.

april 2011

Glasilo ni naprodaj, vsako gospodinjstvo v občini ga
dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežu
Občine Beltinci, Mladinska 2, 9231 Beltinci,
02 / 541 35 35, www.beltinci.si, obcina@beltinci.si

Spoštovane občanke in občani, cenjeni bralci!

Pred vami je 26. številka Malega rijtarja, ki naše domove že tradicionalno pozdravi tudi pred velikonočnimi prazniki. Z letošnjo prvo številko poleg pomladi prihaja tudi nekaj novosti, saj jo je v dokaj kratkem času uspel pripraviti nov uredniški odbor, zato naj mi bo dopuščeno, da se vam najprej predstavimo.

Občinski svet je na svoji 5. redni seji, 15. marca 2011, potrdil nov uredniški odbor javnega glasila Občine Beltinci - Mali rijtar v sestavi: Snežana Bračko, Ivan Mesarič, Genovefa Virag, Bojan Vereš in Simona Cizar. V imenu uredniškega odbora se županu in svetnikom zahvaljujem za izkazano zaupa-

nje in obljubljam, da se bomo po svojih najboljših močeh in vesti trudili pripravljati berljivo in informativno glasilo. Seveda pa to ne bi bilo možno brez vseh vas, ki si vzamete čas in za glasilo prispevate svoje članke, razmišljanja in fotografije. Zato vas prijazno vabim, da tudi v prihodnje sodelujete pri pripravi Malega rijtarja in sooblikujete njegovo vsebino. Le tako bo Mali rijtar tudi zares glasilo vseh občanek in občanov naše občine.

Pričujoča številka zajema pregled dogodkov prvega trimesečja letošnjega leta na območju občine Beltinci in aktualne objave ter razpise. V treh mesecih pa nekatere informacije žal izgubijo

svežino, zato smo na 1. seji uredniškega odbora podprli pobudo občanov in sprejeli odločitev, da bo Mali rijtar izhajal pogostejše, in sicer v dvomesečnih intervalih, ter tako pridobil na aktualnosti. Naslednja številka bo zato izšla že konec junija, zato vas, dragi dopisovalci, že sedaj prosim, da nam prispevke v **elektronski obliki** in s podpisanimi fotografijami v **jpg. formatu** posredujete do 6. junija 2011.

Naj nam naš Mali rijtar približna čim več dobrih vesti!

*Za uredniški odbor
Vaša urednica
Simona Cizar*

Poročilo o skladnosti pitne vode za leto 2010

Poročilo o skladnosti pitne vode predstavlja pregled rezultatov laboratorijskih preskusov vzorcev pitne vode, odvzetih v letu 2010 na oskrbovalnih območjih na območju občine Beltinci, kjer gospodarsko javno službo oskrbe izvaja podjetje Komuna Beltinci d.o.o..

Poročilo je pripravljeno v skladu s Pravilnikom o pitni vodi (Ur.l. RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06 in 25/09) (v nadaljevanju: Pravilnik o pitni vodi), ki v 34. členu določa, da mora upravljavec sistema za oskrbo s pitno vodo najmanj enkrat letno uporabnike na oskrbovanem območju obvestiti o skladnosti pitne vode. Letno poročilo je v tem prispevku predstavljeno v skrajšani verziji, celotno poročilo pa je dostopno na občinski spletni strani www.beltinci.si.

Na območju občine Beltinci podjetje Komuna Beltinci d.o.o. upravlja tri vodovodne sisteme, in sicer Vodovodni sistem Občine Beltinci, Vodovodni sistema Dokležovje in Vodovodni sistem Melinci. Osnovni podatki o vodovodnih sistemih v upravljanju Komune Beltinci d.o.o. so v spodnjih preglednicah:

Tabela 1: Podatki o vodovodnih sistemih

Vodovodni sistem	Naselja oskrbovanega območja	Število prebivalcev	Vodni vir pitne vode	Prodana voda v l. 2010 (m ³ /leto)	Dezinfekcija vode	Druga priprava vode
Vodovodni sistem Občine Beltinci	Beltinci, Bratonci, Gančani, Ižakovci, Lipa, Lipovci	6968	Vodnjak Hraščica	286.273	DA/plinski klor	NE
Vodovodni sistem Dokležovje	Dokležovje	951	Vodnjak Dokležovje	34.573	DA/natrijev hipoklorid	NE
Vodovodni sistem Melinci	Melinci	859	Vodnjak Melinci	29.561	DA/natrijev hipoklorid	NE

Skladnost pitne vode se ugotavlja z odvzemom vzorca pitne vode, ki se preskuša na predpisane parametre. Vzorec pitne voda je skladen, če so izmerjene vrednosti preskušanih parametrov v okviru v Pravilniku o pitni vodi predpisanih mejnih vrednosti.

Skladnost pitne vode se je tako kot prejšnja leta tudi v letu 2010 ugotavljala v okviru notranjega nadzora, ki ga izvaja Komuna Beltinci d.o.o. v sodelovanju z Zavodom za zdravstveno varstvo Murska Sobota ter v okviru državnega monitoringa, ki ga zagotavlja Ministrstvo za zdravje.

Rezultate mikrobioloških in fizikalno kemijskih preskušanj vzorcev pitne vode, dobljene v letu 2010 v okviru izvajanja notranjega nadzora in državnega monitoringa na posameznih vodovodnih sistemih, predstavljamo v tabeli št. 2 in tabeli št. 3.

Tabela 2: Pregled rezultatov preskušanj vzorcev vode v l. 2010 v notranjem nadzoru

Vodovodni sistem	Mikrobiološka preskušanja			Fizikalno-kemijska preskušanja		
	Število odvzetih vzorcev	Število neustreznih vzorcev	Neustrezni parameter	Število odvzetih vzorcev	Število neustreznih vzorcev	Neustrezni parameter in njegova izmerjena vrednost
Vodovodni sistem občine Beltinci	22	0	/	10	2	- Metolaklor ESA: 0,25 µg/l in 0,22 µg/l
Vodovodni sistem Dokležovje	22	0	/	6	1	Metolaklor ESA: 0,27 µg/l
Vodovodni sistem Melinci	25	5	- Koliformne bakterije - 5x; - Št. kolonij pri 37 °C - 2x	6	1	- S-metolaklor: 0,17 µg/l; - Metolaklor ESA: 0,43 µg/l; - Metolaklor OXA: 0,15 µg/l
Število vzorcev skupaj:	69	5		22	4	

Tabela 3: Pregled rezultatov preskušanj vzorcev vode v l. 2010 v državnem monitoringu

Vodovod	Mikrobiološka preskušanja			Fizikalno-kemijska preskušanja		
	Število odvzetih vzorcev	Število neustreznih vzorcev	Neustrezni parameter	Število odvzetih vzorcev	Število neustreznih vzorcev	Neustrezni parameter in njegova izmerjena vrednost
Vodovodni sistem občine Beltinci	15	1	Koliformne bakterije	15	3	- Metolaklor-ESA: 0,31 µg/l, 0,32 µg/l in 0,31 µg/l; - Železo: 250 mg/l
Vodovodni sistem Dokležovje	6	1	Koliformne bakterije	6	2	- Metolaklor-ESA: 0,26 µg/l in 0,28 µg/l
Vodovodni sistem Melinci	6	0	/	6	2	- Metolaklor-ESA: 0,43 µg/l in 0,24 µg/l
Število vzorcev skupaj	27	2		27	7	

Opomba.: Normativna vrednost za S-metolaklor, metolaklor-ESA in metolaklor-OXA je 0,1 µg/l;

Normativna vrednost za železo je 200 mg/l;

Mikrobiološka neskladnost je bila izražena s prisotnostjo koliformnih bakterij in povečanega števila mikroorganizmov pri 37 °C. Ugotovljene mikrobiološke neskladnosti glede na mnenje ZZV Murska Sobota niso bile urgentno pomembne in niso predstavljale nevarnosti za zdravje.

Kemična neskladnost pitne vode je bila izražena s povečano vsebnostjo metolakra-ESA, S-metolakra in Metolakra-OXA, katerih prisotnost v pitni vodi je posledica rabe pesticidnih pripravkov na osnovi metolakra na kmetijskih površinah. V enem primeru vzorca je bila kemična neskladnost izkazana tudi s povečano vsebnostjo železa, za kar je bil vzrok v hišnem vodovodnem omrežju uporabnika vode, pri katerem je bil vzorec odvzet.

Zaradi prisotnosti S-metolakra in njegovih metabolitov, to je Metolakra-ESA in Metolakra-OXA, v pitni vodi vodovodnih sistemov Beltinci, Dokležovje in Melinci so izdelane ocene tveganja za zdravje. Iz ocen tveganj izhaja, da koncentracije teh snovi v pitni vodi na nobenem od vodovodnih sistemov ne predstavljajo nevarnosti za zdravje ljudi, vključno z malimi otroci in dojenčki.

Na podlagi rezultatov spremljanja skladnosti pitne vode v okviru notranjega nadzora in državnega nadzora v splošnem zaključujemo, da je bila oskrba s pitno vodo v letu 2010 iz zdravstvenega vidika ustrezna.

Ob koncu poročila bi želeli vse porabnike obvestiti, da si lahko vse rezultate preskušanj vzorcev pitne vode vedno ogledate na sedežu podjetja Komuna Beltinci d.o.o., rezultate pa objavljamo tudi na občinski spletni strani www.beltinci.si (Okolje in prostor).

Komuna Beltinci d.o.o.

Za večjo varnost udeležencev v prometu policisti delijo odbojne odsevne trakove

300 odsevnikov za občane občine Beltinci

BELTINCI - Svet za vzgojo in varnost v prometu Občine Beltinci se je povezal z Državnim svetom za vzgojo in varnost v prometu in Policijsko postajo Murska Sobota (policijski okoliš Beltinci), predvsem z namenom za večjo varnost udeležencev v prometu, kot so pešci, kolesarji, malčki, učenci in starejši, ki bi morali - predvsem v nočnem času - na sebi nositi odsevno kresničko ali odbojni odsevni trak, ki mora biti pripet okoli zapestja na roki, torbi, nahrbtniku ali kolesu. Tako je udeleženec v prometu v mraku oz. temi bolj prepoznaven. Gre za akcijo Bodi viden - bodi previden, ki je v občini Beltinci s skoraj 8000 prebivalci že dodobra zaživel. V projekt razdeljevanja 300 odsevnih trakov, ki bodo razdeljeni s strani Policijske postaje Murska Sobota (policijski okoliš Beltinci), so vključeni otroci v vrtcih Občine Beltinci, osnovna šola Beltinci - učenci petih razredov OŠ Beltinci, ki imajo letos kolesarske izpite -, upokojenci in ostali udeleženci v prometu, vse zbiralnice mleka v občini Beltinci ter rekreativci in pohodniki, ki hodijo po peš stezah. V torek, 25. januarja, so odbojne odsevne trakove delili pri mlekarji v Gančanih, kjer so bili prisotni člani Sveta za vzgojo in varnost v prometu Občine Beltinci, predstavniki Policijske postaje Murska Sobota, vod-

Pri mlekarji v Gančanih so delili odsevne trakove

ja policijskega okoliša Beltinci Boštjan Sedonja in kandidat za policista Primož Debelak, vsi z namenom osveščanja ljudi, kako odsevnike nositi v jutranjem in večernem času, ko nesejo mleko v mlekarjo.

Udeležili se bodo tudi občnega zбора Društva upokojencev Beltinci, kjer bodo člane seznanili s prometno varnostjo in ukrepi, osvežili pa bodo tudi znanje prometnih predpisov.

Po besedah novega vodje policijskega okoliša Beltinci Boštjana Sedonja bo njegovo delo slonelo predvsem na varnosti občanov občine Beltinci in vseh udeležencev cestnega prometa. Tako bo skozi leto potekalo kar nekaj projek-

tov in sicer: vzgoja v cestnem prometu, obisk vrtcev, šol, DU Beltinci in DU Melinci., torej osveščanja ljudi, kako naj se obnašajo v prometu. Policisti bodo bdeli nad kolesarji in pešci, da bi nosili bolj svetla oblačila in odsevnike za boljšo vidnost v prometu, predvsem v nočnem času.

Policijski okoliš Beltinci zajema vasi Beltinci, Lipa, Gančani, Lipovci, Bratonci, Dokležovje, Melinci in Ižakovci. Policijska postaja se nahaja v prostorih Gasilskega doma v Beltincih, kjer bo policist Boštjan Sedonja občanom na voljo v uradnih urah.

Jože Žerdin

Čistilna akcija in Dan za spremembe v občini Beltinci

V občini Beltinci se je v sončnem jutru, 26. marca, zbralo 566 prostovoljcev, otrok, staršev, zaposlenih Vrtca Beltinci ter ostalih občanov. Ker se je Občina Beltinci vključila v Dan za spremembe, ki je z različnimi aktivnostmi potekal po celotni Slovenji, smo v osmih krajevnih skupnostih posadili drevo, kar so popestrili otroci iz Vrtca Beltinci s programom »Drevesu na pot«, potem pa smo nadaljevali s čistilnimi akcijami v vseh krajevnih skupnostih. K vsakemu dre-

vesu smo posadili poslanico drevesu, v kateri so bile slike dreves. Lilijana Žižek je posebej za to priložnost napisala pesem, ki jo je vsem prebrala, potem pa položila k drevesu. Dan za spremembe so pomagala uresničiti turistična društva in krajevne skupnosti v občini, Vrtce Beltinci, Komunala Beltinci, Saubermacher & Komunala Murska Sobota, Zavod za gozdove - enota Murska Sobota in Zavarovalnica Triglav (zaposleni so sodelovali tudi kot prostovoljci na

čistilni akciji). Po uvodnem programu in zasaditvi drevesa v grajskem parku in po vaseh smo se odpravili čistiti divja odlagališča, sprehajalne poti, urejali smo okolico vrtca in igrišča.

Skupno smo v vseh krajevnih skupnostih nabrali 2.880 kg smeti, ki smo jih zbirali ločeno in odpeljali na Center za ravnanje z odpadki v Puconce.

Po končanem delu smo se ponovno zbrali na zbirnih mestih v vsaki vasi in se ob malici še nekaj časa družili. Dan

smo preživel lepo. Družilo se je staro in mlado, s prostovoljnimi delom pa smo naredili tudi nekaj dobrega za domači kraj. Namen akcije je bil očistiti in urediti okolje, da bo privlačno tako za prebivalce kot obiskovalce naše pokrajine ter tako prispevati k ozaveščenju in kakovosti življenja.

VARUJMO OKOLJE, SAJ SI GA IZPOSOJAMO OD GENERACIJ,
KI PRIHAJAJO ZA NAMI.

Lidija Baligač

V soboto, dne 26. marca 2011 smo posadili to drevo. K njegovim koreninam smo položili risbice, ki so jih narisali naši otroci

Drago drevo!

*»Želimo ti, da bi raslo in dvigalo svoje veje visoko pod nebo.
Tvoje korenine, ki bodo prerasle to rodno zemljo,
naj bodo močne in naj kljubujejo času.*

*Naša občina in krajevna skupnost
sta skupaj s svojimi vaščankami in vaščani
z visokim spoštovanjem in vso pozornostjo
pospremili tebe, drago drevo na pot samostojne rasti.*

*Dajaj zavetje pticam in popotnikom,
ki se bodo ustavljali tu, na tem mestu
in si odpočili v senci tvojih mogočnih vej.*

*Bodi tolažba in veselje v vseh dneh,
ko bodo minevali časi in ko se bodo obračala stoletja.*

*Leto 2011 je bilo leto, ko smo skupaj stali tu pred teboj,
se ti poklonili in si zaželeli, da nikoli ne mine!*

*Opominjaj rodove, ki bodo prišli za nami,
da je bil čas, ko smo živeli mi, prečudovit,
saj smo bili složni in smo sodelovali
v skrbi za čistejšo okolje,
v skrbi za lepši in boljši jutri vseh nas!«*

Sporočilo za javnost!

V Občini Beltinci smo dne 08.03.2011 izvedli skupno OKROGLO MIZO na temo »MEDGENERACIJSKO SODELOVANJE«.

Po uvodnem pozdravu in zahvali za udeležbo je prisotne pozdravil župan Občine Beltinci, dr. Matej Gomboši. Prav tako sta prisotne pozdravila Klaudiva Zver iz Beltincev – androgoginja ter predsednik odbora za medgeneracijsko sobivanje in vseživljenjsko učenje Občine Beltinci, Alojz Sraka.

Sodelovanje in povezovanje mladih s starejšimi in obratno je izrednega pomena za vsako skupnost. Okolje, v katerem živimo nudi veliko raznovrstnih možnosti za različne aktivnosti, prireditve, druženja. Tega se v občini Beltinci zavedamo in si želimo sodelovanja ter razvijanja aktivnosti tudi na tem področju.

Povabljeni so bili predstavniki zavodov: ZTK Beltinci, Zavod sv. Cirila in

Metoda Beltinci, Glasbena šola Beltinci, OŠ Beltinci, Vrtec Beltinci, Ljudska univerza Murska Sobota, predstavniki društev (mladinskih-Društvo Jarica, DPM Dokležovje, DPM Beltinci, kulturnih-KUD Beltinci in ostalih (DU Melinci, DU Beltinci, TD Beltinci-krožek ročnih del), predstavnik Hiše sadeži družbe Murska Sobota in vodja podobnega projekta iz Gimnazije Ljutomer.

Namen omenjenega odbora, ki je bil ustanovljen v Občinskem svetu Občine Beltinci oz. spodbujati povezovanje med generacijami in institucijami/društvami v občini.

Predstavniki društev in drugih organizacij, ki so bili prisotni na sestanku, so predstavili svoje delovanje, svoja videnja ter ugotovili, da so vsi aktivni, vendar pa se dejansko premalo poznajo in bi se lahko še bolj povezovali.

Velik pomen in tudi svojo vlogo bi odigral na tem področju tudi tako ime-

novani skupnostni center, ki bi bil ustanovljen v lokalnem okolju in bi imel tudi svoje primerne prostore in stalni dostop. Za koordinatorske med posamezniki in društvi na nivoju občine je bil predlagan Zavod za turizem in kulturo Beltinci, ki že doslej dobro sodeluje z društvi in organizacijami v občini. Prav tako so se sodelujoči na okrogli mizi pogovarjali o tem oz. je bila podana pobuda, da bi za povezovanje in delovanje aktivnosti na tem področju vsaka krajevna skupnost predlagala svojega predstavnika oz. kontaktno osebo.

Prisotni so sprejeli to pobudo in idejo zelo pozitivno, bili so navdušeni in nadaljnje aktivnosti podpirajo. Prav tako so ugotovili, da je Občina Beltinci ena od redkih, ki je na področju medgeneracijskega sodelovanja in sobivanja naredila prvi pomemben korak naprej.

Občinska uprava Občine Beltinci

Pisateljica Karolina Kolmanič in njenih 80 let

*Knjiga sem
in te spremljam v zarji in temi.
Ostala ti bom zvesta,
ko bodo drugi vsi odšli.*

Karolina Kolmanič

Pisateljica, prevajalka in učiteljica Karolina Kolmanič se je 4. decembra 2010 na povabilo DPM Dokležovje udeležila srečanja s svojimi bralci in občudovalci. Bogat kulturni program so pripravili učenci OŠ Bakovci in člani DPM. Naša cenjena gostja, ki je 29. septembra praznovala svojih 80 let, je predstavila najnovejšo knjigo Nila.

Bila je izvrstna učiteljica nemščine in slovenščine - poučevala je na OŠ II Murska Sobota. Svoje bogate izkušnje pa je posredovala tudi slušateljem na Delavski univerzi v Murski Soboti.

Izpod njenega peresa so nastali čudoviti romani, novele, črtice in pesmi (nekateri so tudi uglasbene). Vsa njena dela opisujejo življenje naših ljudi, ki so vsak na svoj način doživljali vzpone in padce in se reševali iz zank, v katere so se ujeli. Vse pa je prežeto z iskreno ljubeznijo in odpuščanjem in tako imajo vse njene knjige srečen konec. Naša pisateljica je v vsaki knjigi pustila tudi delček sebe in svojega življenja, ki ni bilo vedno rožnato.

Ker pa je sama velik človek in borka, ki kljub težkim izgubam v življenju vedno stopa s ponosom in dvignjeno glavo, jo izgube in tragedije še bolj utrjujejo. Vse to se odraža v njenih knjigah, zato tudi zadnja Nila ni izjema, saj kljub mladostnim zablodam najde izhod in si ustvari srečno družino.

Pisateljica piše že od svojih dijaških let in brez tega ne zna živeti. Večina njenih del je napisanih o ženskah in za ženske, razen redkih izjem. Krajša prozna dela je objavljala v revijah in časopisih. Je tudi ustanoviteljica bralne značke v Prekmurju. Začela se je v Veliki Polani, kjer je želela poimenovati bralno značko po Mišku Kranjcu. Na prvo podelitev bralnih značk sta prišla Leopold Suhadolčan in Anton Ingolič. Bralna značka se je pozneje razširila tudi v Porabje, kjer poteka še danes.

Za svoje pisateljsko delo in učiteljevanje je prejela več priznanj in nagrad. Leta 2001 je prejela nagrado MO Murska Sobota za vrhunske dosežke na kulturnem področju. Na internetni strani Pokrajinskega muzeja Murska Sobota je objavljena njena celotna bibliografija. Na svoji 42 - letni pisateljski poti je izdala 23 del (od krajše proze, do romanov, dramski del in mladinskih povesti).

Karolina Kolmanič je s svojim pripovedovanjem anekdot o šoli in o svojih pisateljskih začetkih v dvorani ustvarila prijetno razpoloženje in v njem so uživali vsi - mladi

in starejši. Povedala je, da ima vsaka njena knjiga zdravo hrbtenico. Z njimi pa noče vzgajati in učiti, pač pa hoče bralca pripraviti k razmišljanju.

Obiskovalci so se s pisateljico pogovarjali o njenem bogatem pisateljskem delu in ji poklonili darilo. Vsi ji želimo še veliko zdravja in ustvarjalne energije ob pisanju nove knjige, ki že nastaja.

Marija Zver, DPM Dokležovje

Ob branju knjige Nila sem razmišljala o glavni junakinji Nili, o njenem značaju in življenju, dogodkih, ki jih doživlja kot radoživca najstnica; o njenem potovanju v Nemčijo in nepremišljenem zaupanju do neznancev, ki jih srečuje in neverjetni pustolovščini, ki jo doživi ob trmoglavosti in nezaupanju bratu. Nila je trmoglav in nepopustljiv lik, mnogokrat dela napake, saj ne posluša drugih, ki ji svetujejo. Sicer rada pomaga mami in ji stoji ob strani, a kaj, ko je Nila ne poslušala, ko ji svetuje, naj se vrne. Občuti odpor do uveljavljenih in ozkoglednih pogledov družbe, odpor do grdih pogledov, ki ji jih namenajo ljudje od otroštva, ker niso običajna družina. A njeno ravnanje se mi zdi brezglavo in nepremišljeno, saj ne moreš za nekaj časa pustiti svojega življenja in priti nazaj, kot da se ne bi nič zgodilo. Ne moreš misliti, da bo vse v redu, ker čas pač teče naprej, ljudje pa govorijo. Nila je zaslepljena najstnica, a borka, ki ne pusti, da bi ji drugi narekovali življenje. Morda pa ji ne bi bilo potrebno biti borka, če bi poslušala nasvete bolj izkušenih in ne bi vedno zabredla v težave.

Knjiga sama mi je zelo všeč, saj prikazuje realni svet. Je knjiga, ki ima kljub vsemu srečen konec.

Ne morem reči, da je Nilino življenje po tem doživetju lepše; kvečjemu je še bolj naporno, saj mora poleg sebe skrbeti še za popolnoma novo bitje, ki sveta ne pozna. A Nila se po tem doživetju zave nevarnosti, ki preži nanjo in na vse, ki ji zaupa.

Helena Balažič, 9.a OŠ Bakovci

Ob branju knjige sem bila pozorna na odnose v družini: ljubezen, brezbriznost in odpor. V knjigi Nila sem opazila, kako hitro se čustvo v knjigi spremeni, kako občutijo Nilo mama, babica in brat. Zdi se mi, da je najbolj zaskrbljen njen brat, ki jo ima rad in ker je dvojček, mu brez nje nekaj manjka. Trudi se jo poiskati in jo pripeljati domov, medtem ko mama pretežno joka in dviguje slušalko. Mamin odnos do otrok se mi zdi rahlo brezbrizen. Ne pravim, da ju nima rada, le neodgovorno se mi zdi, da je sedemnajstletnika pustila na izlet v Nemčijo

**Pisateljica Karolina Kolmanič v
Dokležovju ob predstavitvi knjige Nila**

čisto sama. Babica, ki v knjigi umirja nastalo situacijo, je prizemljen človek treznih misli, ki ima zelo rada Nilo, Nila pa njo. Saj se imajo vsi radi, le mamin odnos do otrok me presune in mi da misliti, da je bilo njeno dejanje napačno. Morda pa Nila zaradi nje dela tako nepredvidljive stvari, ki njeno življenje resno ogrožajo.

Knjiga mi je všeč, ker Nila spozna, da svet ni rožnat, kakor tudi ne življenje.

Barbara Budja, 9.a OŠ Bakovci

Visoki obisk v Beltincih

Predsednik Demokratične stranke upokojencev Slovenije DeSUS Karl Erjavec je bil dne 17. 3. 2011 na obisku pri občinskem odboru DeSUS Beltinci, ki je potekal v gostilni »Tonček«.

Predsednik se je s svojim generalnim sekretarjem Ljubom Jasničem in z državno sekretarko Vlasto Vivod udeležil našega občnega zbora, na katerega smo ga povabili. Prisotna je bila tudi sekretarka stranke Marija Gjerkeš Dugonik in župan Občine Beltinci dr. Matje Gomboši.

Ta obisk nam je samo potrditev, da smo na dobri poti in da dobro delamo. Še naprej se bomo trudili in zagovarjali medgeneracijsko sodelovanje.

**Alojz Ladislav Horvat,
OO DeSUS Beltinci**

**KUPON ZA 20 % POPUST PRI CENI STORITVE STERILIZACIJE /
KASTRACIJE PSA / MAČKE
PO PREDHODNEM NAROČILU LAHKO UVELJAVITE PRI
VETERINARSKIH ORGANIZACIJAH:**

1. Veterinarska postaja LENDAVA (02/578-85-87)
2. Veterinarska postaja GORNJA RADGONA (02/564-85-90)
3. Veterinarska ambulanta ŠANTL (02/564-39-24)
4. Veterinarska ambulanta LJUTOMER (02/584-85-55)
5. Veterinaria MURSKA SOBOTA (02/521-38-57)
6. Veterinarski inženiring NABERGOJ MORAVSKE TOPLICE (02/548-12-30)

VELJAVNOST KUPONA: DO 31. MAJA 2011

Dolžnost vas, lastnikov živali je, da preprečite, da bi se vaše živali nekontrolirano razmnoževale: "Skrbnik hišnih živali mora z zagotovitvijo osamitve, kontracepcije, sterilizacije ali kastracije živali preprečiti rojstvo nezaželenih živali." (11. člen Zakona o zaščiti živali)

Društvo za zaščito živali pomurja – pobudnik akcije

LASTNIKI PSOV IN MAČK POZOR !

Vaša dolžnost je, da preprečite, da bi se vaše živali nekontrolirano razmnoževale: "Skrbnik hišnih živali mora z zagotovitvijo osamitve, kontracepcije, sterilizacije ali kastracije živali preprečiti rojstvo nezaželenih živali." (11. člen Zakona o zaščiti živali)

**AKCIJA STERILIZACIJ IN KASTRACIJ PSOV IN MAČK NA VSEH VETERINARSKIH POSTAJAH V POMURJU
OD 01. 03. DO 31. 05. 2011 (20 % popust pri ceni storitve)**

Razlogi za sterilizacijo oz. kastracijo:

• Zdravje živali in lažje sobivanje:

Sterilizirane in kastrirane živali so varne pred spolno nalezljivimi boleznimi. V času parjenja niso zvočno moteče za okolico, poleg tega pa ne uhajajo od doma in zato na ogrožajo varnosti v prometu. Sterilizacija in kastracija varujeta žival pred nekaterimi oblikami raka.

Mačke še vedno lovijo miši in psi še vedno čuvajo svojo družino in posest. Kastrirani psi so bolj vodljivi in manj agresivni, mački pa ne označujejo teritorija.

• V Sloveniji je preveč psov in mačk:

Vsekakor se skoti več živali, kot jih lahko dobi dom. Mnoge živali, ki jih ljudje ne morejo oddati, pristanejo na cesti in nato v zavetišču. Preplašene in sestrane imajo 30 dni časa, da spet začnejo zaupati ljudem. Če jih v tem času nihče ne posvoji, jih je po Zakonu o zaščiti živali dovoljeno evtanazirati. S sterilizacijo oz. kastracijo svoje živali lahko tudi vi pripomorete, da bo teh zavrženih živali, za katere se le težko najdejo novi lastniki, manj!

• Pobijanje mladičev je nezakonito:

Tisoče živali vsako leto protizakonito izgubi življenje v prvih urah svojega življenja. Narava žene samico, da poskrbi za svoj naraščaj – če ji ga odvzamemo, ji povzročimo velik stres. Poleg tega težko verjamemo, da se vam tako pobijanje zdi naravno ali celo etično? Z globo od 800 do 1.200 eurov se kaznuje posameznik, ki naklepno usmrti žival.

Kršitev kazni

Skrbnik hišnih živali mora preprečiti rojstvo neželenih mladičev	400-800 €
Preobremenjevanje živali (če med dvema kotitvama ne preteče najmanj 290 dni)	400-800 €

Kupon za popust prejmete:

- na vseh občinah v Pomurju ali
- pri Društvu za zaščito živali Pomurja:
- pišite nam na naslov: Društvo za zaščito živali Pomurja, Trg zmage 8, 9000 M. Sobota ali na e-naslov: dzzpom@gmail.com ali
- pokličite na tel. št.: 070/879-212, 070/738-620, 031/528-396

Poslali vam ga bomo po pošti. Ne pozabite pripisati vašega naslova.

KUPON PO PREDHODNEM NAROČILU LAHKO UVELJAVITE PRI VETERINARSKIH ORGANIZACIJAH:

1. Veterinarska postaja LENDAVA (02/578-85-87)
2. Veterinarska postaja GORNJA RADGONA (02/564-85-90)
3. Veterinarska ambulanta ŠANTL (02/564-39-24)
4. Veterinarska ambulanta LJUTOMER (02/584-85-55)
5. Veterinaria MURSKA SOBOTA (02/521-38-57)
6. Veterinarski inženiring NABERGOJ MORAVSKE TOPLICE (02/548-12-30)

**Pred sterilizacijo oz. kastracijo mora biti
vaša žival zdrava in razglistena!**

**Po zaključku akcije S/K bomo izžrebali 5 nagrajencev,
katerim bomo podelili nagrade z motivom društva.**

DRUŠTVO ZA ZAŠČITO ŽIVALI POMURJA, Trg zmage 8, p.p. 30, 9000 Murska Sobota, Tel. št.: 070/879-212, 031/528-396, 040/736-313, www.dzzpomurja.si, E-pošta: DZZPOM@GMAIL.COM, DŠ: 19446993, TRR št.: 02340-0256066415 NLB d.d., Ljubljana, Podružnica Pomurje

(IZVOD ZA DRUŠTVO)

Po zaključku akcije S/K bomo izžrebali 5 nagrajencev, katerim bomo podelili nagrade z motivom društva.

PODATKI O LASTNIKU ŽIVALI (vpišite):

Ime in priimek: _____
 Naslov: _____
 Občina: _____ e-naslov: _____
 Tel.št.: _____
 Pes / psica : _____ (obkroži in vpiši število)
 Maček / mačka: _____ (obkroži in vpiši število)

POMEMBNO!

Z enim kuponom lahko uveljavite popust za več živali.
 Pred sterilizacijo oz. kastracijo mora biti vaša žival zdrava in razglistena.

(IZVOD ZA VETERINARSKO POSTAJO)

AKCIJA S/K 2011

Društvo starodobnikov - ljubiteljev starih koles Dimek Beltinci

Beltinci, 28.03.2011

RAZPIS ZA 9. RALLY S STARODOBNIMI KOLESI IN STARODOBNIMI KOLES Z MOTORJEM

Društvo starodobnikov-ljubiteljev starih koles Dimek Beltinci skupaj z Občino Beltinci in z Zavodom za turizem in kulturo Beltinci razpisuje in vabi na 9. Rally starodobnih koles in starodobnih koles z motorjem, ki bo

v soboto, 21. maja 2011 v Beltincih.

Na 8. rallyju nas je bilo okoli 240 udeležencev in to je garancija za naš še uspešnejši

9. rally. Zopet smo se srečali ljubitelji starodobnih koles, prijatelji, ki spoštujemo preteklost in optimistično gledamo v prihodnost. Družimo se Prekmurci, Prleki, Štajerci, Gorenjci, Dolenjci in Brkinci, z nami so prijatelji iz Hrvaške – Koprivnice in bližnjega sosedskega Međimurja.

Pridite, preverite in se prepričajte o naši resnici in ne bo vam žal, da ste bili v naši prekmurski ravnici, v Beltincih.

Potek rallyja:

Start: točno ob 10.09 izpred gradu v parku v Beltincih

Proga: BELTINCI – GANČANI – LIPOVCI – BRATONCI – DOKLEŽOVJE – IŽAKOVCI (OTOK LJUBEZNI) – BELTINCI.

Dolžina proge: cca 20 kilometrov.

Spoznali bomo krajevne značilnosti, popestrili srečanje z družabnimi igrami in se vrnili na grajsko dvorišče, kjer bo zaključek rallyja z velikim družabnim srečanjem in bogatim kulturnim programom.

Pogoji udeležbe:

Udeleženci rallyja morajo imeti staro kolo (staro 50 let in več) in ustrezno obleko iz tistega časa in svojega kraja.

Organizator imenuje strokovno komisijo, ki bo pregledala kolo in opremo.

Vsak udeleženec rallyja se mora med vožnjo obvezno ravnavati po cestno-prometnih predpisih in navodilih redarjev in organizatorja prireditve.

Organizator poskrbi za tehnično pomoč in servisiranje med vožnjo okvarjenih koles ali z morebitnim nadomestnim kolesom.

Udeleženci rallyja niso posebej zavarovani in nosijo s tem tudi vso odgovornost.

Vsak udeleženec plača kotizacijo v znesku 15,00 EUR, za kar prejme spominsko majico, medaljo in malico s pijačo.

Kotizacijo lahko nakažete vnaprej na transakcijski račun, številka: 02346-0254397042 z oznako »9. rally« ali na dan prireditve do 9.30 ure.

Za udeležence rallyja pripravljamo presenečenje. Udeležencem bomo z žrebom podelili nagrade:

1. NAGRADA:

OTOK BRAČ – SUPETAR, HN WA THERMAN SUPETRUS RESORT ****
 - 3 x ALL INCLUSIVE
 (za eno osebo 1/2 TWC)

Nagrado podeljuje:
 RELAX TURIZEM d.o.o.

g. Jože Režonja 00386 41 747 544
 Nagrada se lahko izkoristi v terminu od 15.09. do 30.09.2011. Nagrada ni izplačljiva.

2. NAGRADA:

STARODOBNO KOLO

Nagrado podeljuje:
 Društvo »Dimek« Beltinci, Ravenska cesta 28 b, 9231 Beltinci

3. NAGRADA:

KOLESARSKI VIKEND V HOTELU »ŠTRK«, V POLANI

Nagrado podeljuje:
 LOVENJAKOV DVOR
 Polana 40, 9000 MURSKA SOBOTA
 V okviru 9. rallyja bo tudi letos tradicionalna razstava starodobnih koles

na temo:

»KOLO V SLUŽBI ČLOVEKA«

Veselimo se vašega obiska in srečni bomo, če nas boste tudi letos presenetili z lepo udeležbo.

ČE BICIKLIN MOJ STARI SE POMALI VRTIJ,
ZATOU SI NE DELAN PREVELKIJ SKRBIJ.
CEKER, MARELO, KRAJNŠČAK NA GLAVOU,
SE PELAN KAK VÖTER, JE PREVEČ LIPOU.

(Himna Dimekov – je uglasbena)

INFORMACIJE:

- PREDSEDNIK DRUŠTVA »Dimek« **Av-gust FARKAŠ**, tel. 02/542 14 27 ali GSM 031 637 374
- Sedež društva »Dimek«: **Okrepčevalni-ca Duh**, tel. 02/541 16 40 ali GSM 031 354 220
- Zavod za turizem in kulturo Beltinci, tel. 02/541 35 81, Fax: 02/541 35 85; **Eli-ca HORVAT**, GSM 040 835 017; e-pošta: beltinci.info@siol.net, www.beltinci.net
- **Občina Beltinci**, Mladinska ul. 2, 9231 Beltinci, tel. 02/541 35 35 e-pošta: obci-na@beltinci.si, www.beltinci.si

*Predsednik društva »Dimek«
Avgust FARKAŠ*

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

Rekrutacija 2011!

www.postanivojak.si

Beltinci, 6. maj 2011

SLOVENSKA VOJSKA
PONOSNI NASE

»Markova herbija«

Kulturno društvo »Marko« Beltinci je v mesecu marcu 2011 uspešno zaključilo projekt »Markova herbija«. Projekt je bil sofinanciran iz programa LEADER ter javnega poziva Lokalno akcijske skupine »LAS pri dobrih ljudeh« za leto 2010. V okviru projekta, ki se je začel v mesecu septembru, smo na podlagi znanstvene študije in ob strokovni pomoči Bojana Knifca ter mojstrov (šivilje Rezke Lisec – kostumi, čevljar Geza Kisilak – čevlji in Hedvike Križanič – izdelki iz krep papirja-pozvačin) izdelali povsem novo kostumsko podobo folklorne skupine. V okviru študije, ki je bila narejena, smo tako izdelali 10 kompletov ženskih kostumov, 10 kompletov moških kostumov, 5 kompletov kostumov za muzikante in opravo za pozvačino, vse pa predstavlja interpretacijo oblačilne kulture Beltinčanov na prelomu iz 19. v 20. stoletje. Kostumi so bili predstavljeni na prireditvi v mesecu decembru. Ob tem je bila izdana tudi video zgoščenka prireditve. Sama prireditev je bila zamišljena kot modna revija, v kateri smo med plesom in pesmijo predstavili oblačilno kulturo Beltinčanov in okoličanov prej omenjenega obdobja. Na odru so se predstavili tudi vsi mojstri, ki so nam kostume izdelali. Zaradi dobro opravljenega projekta in zamisli o nadgradnji so nam bila dodeljena dodatna sredstva za razširitev Markove herbije. Z dodatnimi sredstvi pa smo v okviru projekta izdali še knjigo, katere avtor je Bojan Knific z naslovom **Markova herbija** -

Markova herbija

Interpretacije oblačilne dediščine Prekmurcev – posebno Beltinčanov – v folklornih skupinah na Slovenskem. Povzetek vsebine knjige je v posebnem članku. Del projekta je tudi postavitve stalne razstave v beltinskem gradu. Sestavlja jo 12 panojev, na katerih je v besedilu in slikah predstavljena oblačilna kultura, zgodovinski prikaz, podrobnosti na kostumih in postopki same izdelave. Razstava je mobilna in se bo lahko uporabljala tudi ob gostovanjih ali ob kaki drugi priliki, saj se lahko panoje enostavno zapakira v priročne torbe. Narejena je bila tudi video projekcija kostumske podobe Beltinčanov na prelomu iz 19. v 20. stoletje, ki bo prav tako del stalne razstave v beltinskem gradu. Skupna vrednost projekta znaša 23.000 eur.

Namen je bil ustvariti nov pogled kostumiranja folklorne skupine, izdelati njeno celovito podobo in vključiti čim več mladih, ki bodo ob zagotovljenih materialnih možnostih imeli odlične pogoje za delo. Skupini se je v tem času priključilo več plesalcev, tako da sedaj že delujeta dve folklorni skupini – mlajša predstavlja program v »beli« podobi kostumov, starejša pa v novih kostumih, ki so bili pridobljeni z omenjenim projektom.

Pomen projekta ni samo v pridobljenih novih kostumih, ampak je prinesel tudi nova dognanja in raziskave o naši bogati kulturni preteklosti in načinu oblačenja prekmurskega človeka, razstava pa bo popestrila kulturno-turistično ponudbo Beltinec.

Predsednik KD MARKO, Rok Sraka

Bojan Knific

Markova herbija

interpretacije oblačilne dediščine Prekmurcev – posebno Beltinčanov – v folklornih skupinah na Slovenskem

Delo se posveča razpravi o preteklih praksah kostumiranja folklornih skupin, ki poustvarjajo prekmursko plesno izročilo, in sicer z namenom iskanja novih, stroki ustreznih poti prihodnjega kostumiranja, ob tem pa prinaša tudi spoznanja iz sodobnosti. Zavedati se namreč moramo, da je vsak prikaz katerega koli dela naše preteklosti subjek-

tiven in pogojen s preteklimi praksami in posameznikovim odnosom do predmeta prikaza. Tako je tudi prikaz oblačilne dediščine vedno subjektiven ter bolj ali manj odmaknjen od nekdanje resničnosti, za iskanje novih možnosti kostumiranja folklornih skupin pa je pomembno, da poznamo čim več v preteklosti predstavljenih podob, saj nam

le poznavanje že ustvarjenih boljših in slabših interpretacij nekdanjega oblačenja omogoči, da se izognemo manj ustreznim rešitvam in si pri iskanju najbolj primerne pomagamo z boljšimi. V folklornih skupinah bi si želeli, da bi bil odmik od podobe oblačenja, ki jo želimo poustvariti, čim manjši, da bi se v njem čim bližje resničnosti zrcali-

le nekdanje življenjske razmere, a smo žal pri tem omejeni veliko bolj, kot bi si želeli priznati.

Na Slovenskem se je *pripadnostno kostumiranje* – s tem izrazom v znanosti označujemo pojav oblačenja »narodnih noš«, ustrezneje imenovanih *pripadnostnih kostumov* – začelo razvijati v sredi 19. stoletja, ko se Slovenci začno narodnostno prebujati. Zaradi vzrokov, ki jih ni več težko pojasniti, se je najpogostejše navezovalo na oblačilno dediščino Gorenjcev. Slovenci v Prekmurju so bili do konca 1. svetovne vojne zaradi vključenosti v Ogrski del najprej Avstrijske in potem Avstro-Ogrske monarhije politično ločeni od ostalih Slovencev, kar se je odražalo tudi v njihovem načinu življenja in seveda tudi v njihovem načinu oblačenja ter očitno tudi v njihovem pripadnostnem kostumiranju.

Pripadnostno kostumiranje ni posebnost, ki bi je bili deležni le Slovenci, kajti povsod po Evropi se je to začelo razvijati že v 19. ali najkasneje v začetku 20. stoletja. Na ravni spodbujanja narode zavesti se je navadno začelo razvijati v meščanskem okolju, ki je ob spodbujanju narodne identitete spoznavalo, da se ravno v življenju najširše plasti prebivalstva – torej kmetov – najbolj odraža »duša« naroda. Zato so meščani v namen oblačenja ob posebnih priložnostih, na katerih so želeli izpostaviti pripadnost narodu – torej za namen pripadnostnega kostumiranja –, povzemali posamezne pretekle prvine oblačenja kmetov, jih zaradi drugačnega načina življenja in spremenjene funkcije avtorsko, predvsem pa po meščansko preoblikovali in iz tega razvili pripadnostne kostume, ki so se s splošnejšo uporabo stereotipizirali in simbolizirali ter postali prepoznavni v širših okoljih. Kasneje so se podobe pripadnostnega kostumiranja vrnile nazaj med kmečko prebivalstvo in se tam in na drugih družbenih ravneh nadalje razvijale.

Folklorna skupina v Beltincih je bila ustanovljena leta 1938 in se že takoj na začetku uniformno kostumirala. Kostumsko podobo je pri ženski v osnovi sestavljalo belo krilo, beli rokavci in drugobarven predpasnik enak životku

in ruti, pri moškem pa bele široke hlače in srajca ter temen, najpogostejše žametni telovnik. Do korenite spremembe v kostumiranju folklorne skupine iz Beltincev je prišlo ob koncu osemdesetih let 20. stoletja, ko je Marija Makarovič na terenu začela zbirati pričevanja o oblačenju v preteklosti v Beltincih in okoliških vaseh. V folklornih kostumih, ki so bili na podlagi raziskave izdelani, je folklorna skupina prvič zaplesala leta 1988, v drugi in tretji različici folklornih kostumov, ki so bili prav tako izdelani na podlagi te raziskave, pa dve leti pozneje. Knjiga, ki je upoštevala tudi gradivo, zbrano 1996, je izšla leto po zadnjem zbiranju.

Bela podoba z barvnimi dodatki se je izjemno močno zakoreninila v predstavah Slovencev o oblačilni dediščini Prekmurcev. Težko je reči, ali so na to podobo bolj navezani Prekmurci ali drugi Slovenci, vsekakor pa velja, da je postala stereotip, ki ga kljub znanim raziskavam in aplikacijam strokovno veliko bolj ustrežnejših pričevanj o oblačenju Prekmurcev ni mogoče preprosto izkoreniniti.

Tudi folklorna skupina Kulturnega društva Marko je že takoj po ustanovitvi, ko je poskrbela za kostumsko podobo, izbrala različico, ki je večini ljudi, ki razmišlja o oblačilni dediščini Prekmurcev, še danes najbližja: obleka, izdelana pretežno iz lanenega platna. Ob koncu leta 2010 pa je prišla do novih folklornih kostumov, ki ponazarjajo oblačenje kmečkega prebivalstva v Beltincih in okolici ob koncu 19. in začetku 20. stoletja. Fantje so oblečeni v različice *dugih lač* – hlač, srajc, *pruslekov* – telovnikov in suknjičev. Obuti so v *čizme* – visoke čevlje na vezalke, pokriti s *kranščaki* – klobuki ali kapami, v okras pa jim služijo različne kravate. Dekleta so oblečena v različice iz volnenega ali drugega blaga izdelanih *jank* – kril, iz barvanega bombažnega, volnenega ali sorodnega blaga izdelanih *reklinov* – bluz oz. kočemajk, neobvezno imajo pripasane različice *förtojev* – predpasnikov. Pokrite so z *roubci* – rutami ali gologlave, na nogah pa imajo *čizme* – visoke čevlje na vezalke.

O tem, kako se bodo folklorniki do ločene skupne kostumirali, navadno

odločajo vodje skupin oz. v nekaterih skupinah drugi ljudje, ki skrbijo za njihovo kostumsko podobo; ko je kostumska podoba že ustvarjena, pogosto tudi garderoberji in drugi. Člani skupin se vodstvenim kadrom oz. garderoberjem, če jim je dodeljena ta funkcija, podrejajo, hkrati pa ponekod skušajo uveljavljati svoje poglede in interese, pri čemer so lahko uslišani ali pa tudi ne. Vsekakor je najbolj ustrezno, da so folklorniki kostumirani tako, da ustreza njim samim in da hkrati ustreza strokovnemu vodstvu društva, za katerega je koristno, da pozna siceršnja strokovna načela.

Dekleta brez dvoma bistveno bolj čutijo razliko med oblačenjem sodobnih oblačil in oblačenjem folklornih kostumov. Oblačenje moških se je v zadnjem poldrugem stoletju spremenilo bistveno manj kot pa oblačenje žensk in zato se tudi folklorni kostumi žensk bistveno bolj razlikujejo od njihovega sodobnega oblačenja. In še nekaj je. Ženskam obleke skupaj s celotno podobo še danes pomenijo bistveno več kot moškim.

Večina folklornikov se v folklornih kostumih počuti precej drugače kot v siceršnjih oblekah. Ne poistovetijo se sicer z razmerami v časih in krajih, ki jih predstavljajo, niti se ne počutijo bolj »kmete«, če naj bi interpretirali oblačenje kmečkega prebivalstva, a vsi se počutijo drugače. S folklornimi kostumi na nek način prikrijejo svojo lastno identiteto in izpostavijo identiteto skupnosti, ki jo predstavljajo. Vsaj deloma preobleka vpliva na to, da se v njej drugače vedejo kot v siceršnjih sodobnih oblačilih. Nekateri v njej drugače hodijo, drugače govorijo, drugače sedijo, drugače plešejo ipd., na kar bolj na nezavedni ravni kot je čutiti v izjavah vpliva celotni folklorni kostum, vključujoč dolžino krila, nošenje spodnjih kril, ozko prepasovanje in drugo.

Folklorniki kulturnega društva Marko folklorne kostume brez izjem vzdržujejo doma in to jemljejo kot povsem samoumevno početje. Sami, njihovi družinski člani in življenjski sopotniki jih perejo, likajo in ohranjajo njihovo podobo na način, ki se jim zdi najbolj ustrezen, oz. upoštevajo navodila vod-

stva društva. Spoštljiv odnos do folklornih kostumov je eno od pomembnih načel večine folklornih skupin na Slovenskem, ga pa nekatere uresničujejo bolj uspešno in druge manj.

Folklorni kostumi vplivajo na občutja ljudi, ki jih oblačijo. Redki so sicer tisti, ki z oblačenjem folklorni kostum popolnoma spremenijo svoje občutke, se prestavijo v drug čas in okolje, pozabijo na svojo osebnost ipd., več pa je takih, ki se v odrski preobleki počutijo drugače kot v svoji siceršnji obleki, a te drugačnosti ne znajo najbolje ubesediti. In še nekaj je. Ta drugačnost ni povezana zgolj s folklornim kostumom temveč tudi z nastopanjem, kajti vsak nastop vpliva na človekovo čutenje, na dožemanje sebe in okolice.

Ljudje smo nagnjeni k temu, da sebe primerjamo z drugimi in obratno. Praktično vsakodnevno hote ali nehot, ko opazujemo okolico, primerjamo

svoje oblačenje z oblačenjem drugih, ga glasno ali zgoj v sebi komentiramo in spreminjamo svoja stališča do načinov oblačenja, ki sem zdijo primerni ali neprimerni, zgledni ali nedopustljivi ipd. Podobno je tudi pri kostumiranju, ko se odnos do oblačenja folklornih kostumov razvija med člani same skupine. Nekatere stvari so jim ljubše, druge manj ljube, nekaterih načel se zavedajo in jih spoštujejo, druga vsaj kdaj pa kdaj kršijo. Razvijejo pa predstavo o tem, kateri folklorni kostumi so jih lepši in kateri manj lepi, tudi kateri se jim zdijo bolj ali manj ustrezni; tudi katere sestavine so jim ljubše in katere manj ljube. Ne primerjajo pa se folklorniki zgolj med sabo temveč tudi z drugimi folklornimi skupinami, s katerimi se srečujejo.

Starši, stari starši, pa tudi bratje in sestre ter drugi sorodniki, prijatelji in znanci bistveno vlivajo na to, kako po-

sameznik občuti dejavnost, s katero se ukvarja. Res gre pri večini folklornih skupin v prvi vrsti za druženje, a dejstvo je, da gre za druženje ob poustvarjanju plesnega izročila, kar ima nedvomno drugačne posledice kot če bi šlo za druženje npr. ob pitju kave. Zlasti starejši sorodniki in znanci navadno dejstvo, da se mladi ukvarjajo s poustvarjanjem plesnega izročila, znajo ceniti in jih spodbujajo k tovrstnim aktivnostim, to pa z velikim odobravanjem sprejemajo mladi, ki ne pozabijo omeniti, da njihovi zlasti starejši sorodniki in znanci to iskreno spoštujejo. Tovrstnih omemb, ki izpostavljajo spoštovanje starejših, je resnično cela množica in če bodo tudi mladi Marki znali sedanje ljubezen do folklorne dejavnosti prenašati na svoje potomce, potem se ni bati, kaj bo z njo v prihodnje.

(Povzetek iz knjige Markova Herbija)

Društvo prijateljev mladine (DPM) Beltinci aktivno tudi v tem letu

Društvo prijateljev mladine (DPM) Beltinci, ki je že tretje leto zapored ponovno aktivno in deluje na področju občine Beltinci, tudi letos ne počiva. Ob menjavi vodstva- dosedanj predsednik Bojan Vöröš in podpredsednik Tomaž Perdgal sta menjala svoji vlogi- se bodo poleg dosedanjih projektov letos vrstili tudi nekateri novi.

Projekt »Veter v laseh«, s športom proti drogi« društvo letos organizira že tretjič zapored. S pomočjo Športne unije Slovenije ter Občine Beltinci bodo člani društva prvi počitniški dan, 25. junija 2011, v športnem parku Beltinci spodbujali mlade k športnim aktivnostim in s tem rekli »NE« kugam modernega časa, drogam in alkoholu. Čeprav »Veter v laseh« velja kot vrhunec delovanja društva, saj se projekta iz leta v leto udeležuje vedno več mladih iz občine (lansko leto se je zbralo čez 100 udeležencev), potekajo skozi celo leto tudi druge športne aktivnosti. V sodelovanju z Zavodom za šport Republike Slovenije Planica se bo letos že drugič zapored organiziral projekt »Hura, prosti čas«. V okviru projekta se bo organiziralo 5 pohodov. Večkrat letno se organizirajo tudi razni turnirji

v igranju nogometa in odbojke, mladi pa imajo možnost zimske rekreacije v telovadnici Osnovne šole Beltinci.

Društvo ne deluje le na področju športa, ampak tudi na področju animatorstva, saj bodo člani letos zopet pomagali pri izvedbi vsakoletnega letovanja otrok iz občine Beltinci v Ankaranu, kot animatorji pa aktivno sodelujejo tudi pri organizaciji in izvedbi vsakoletnega tradicionalnega oratorija, ki deluje v okviru Župnije Beltinci. Člani svoja znanja in spretnosti tako prenašajo na najmlajše, jih učijo ter jim z dobrim zgled pomagajo pri usmerjanju njihovih želja. Čeprav je začetna zadržanost otrok botrovala, da so bile prve tematske delavnice (velikonočne, predbožične,...), ki jih člani društva organizirajo skozi celo leto, slabše obiskane, pa se to iz leta v leto ter iz delavnice v delavnico spreminja na boljše.

Da pa se kreativnost ne meri v letih, dokazujejo natečaji, ki jih društvo letos organizira prvič. Prav te dni se zaključuje 1. literarni natečaj, na katerem lahko sodelujejo šolarji, dijaki, študentje, zaposleni, upokojeanci, tako rekoč vsi, ki svoje misli lahko spremenijo v besede. Kmalu zatem bo sledil tudi fotografski

natečaj, kjer bodo vabljeni k sodelovanju vsi, ki radi gledajo skozi oko objekta. Kot se za natečaj spodobi, bo vse prispele izdelke pregledala strokovna komisija, ki bo med njimi izbrala tudi najboljše. Ob slavnostni podelitvi nagrad bodo nagrajene literarne oz. fotografske mojstrovine tudi razstavljene.

Razstave tako ne bodo organizirane prvič, niti ne zadnjič, saj med letošnje projekte spadajo tudi razstave izdelkov delavnic ter izdelkov članov društva, ki se v prostem času ukvarjajo morebiti s kreativnim pisanjem, fotografijo... ter potopisna predavanja (letos sta na vrsti Laos in Tajski ter Madrid).

Kot ste se sedaj lahko sami prepričali, DPM aktivno sodeluje na področju naše občine. Čeprav zahvala pripada predvsem vsem aktivnim članom, ki vedno znova radi pokažejo in se držijo načela društva »ČAS je, da se sliši naš GLAS«, brez sponzorjev ter dobljenih sredstev na raznih razpisih delovanje društva ne bi bilo mogoče. Zato tudi v prihodnje vabimo nove člane, da se nam pridružijo v čim večjem številu, da pokažemo, da se v nas ne skriva le občasni sprehod na soncu, vse ostalo pa so kavarne, kavč, televizija ter internet.

Hkrati prosimo, da nam sponzorji po svojih najboljših zmoglostih pomagajo tudi v prihodnje.

Na mladih svet stoji! Ne počivajmo na dosedanjih uspehih! Pokažimo, kaj se skriva v nas!

»ČAS je, da se sliši naš GLAS!«

*DPM Beltinci,
Tadeja Srša*

Časovni pregled projektov v letošnjem letu:

Velikonočne delavnice	9. april 2011
Veter v laseh, s športom proti drogi	25. junij 2011
Zimska poker liga 2011/2012	nobember 2011 – februar 2012
Hura, prosti čas – odprimo in osvetlimo športna igrišča	junij – avgust 2011
Hura, prosti čas – pohodništvo	marec – september 2011
Nogometni turnir DPM Beltinci	julij 2011
Odbojkarski turnir DPM Beltinci	avgust 2011
Košarkarski turnir DPM Beltinci	junij – avgust 2011
Pomurje teče in hodi 2011	07.05.2011
Razstava fotografij. Tema: pomlad	15.04.2011
Literarni natečaj DPM. Tema: poezija	8.03. do 8.04.2011, prireditev 15.4.2011
Fotografski natečaj DPM. Tema: razigranost	junij – september 2011
Fotografski natečaj DPM. Tema: jesen	oktober – november 2011
Zimska rekreacija	nobember 2011 – februar 2012
Potopisna predavanja Laos, Tajska, Madrid	april 2011 in september 2011
Organizacija okroglih miz – Mladi v Občini Beltinci ter mladi v Pomurju	april – december 2011
Spoznavajmo Pomurje	marec – avgust 2011
Prehrana in gastronomija mladih	september – december 2011
Osveščanje mladih in priprava delavnic ob tednu otroka	oktober 2011
Pohod za Svetovni dan zdravja	april 2011
Dobimo se na nogometu in odbojki	marec – avgust 2011

Ob 8. obletnici delovanja Ambasade

Lanskega 2. novembra je minilo natančno osem let od prvega koncerta v organizaciji Društva iniciative mladih Beltinci (D.I.M.) v takrat vzpostavljeni Ambasadi Štefana Kovača – Marka, locirani na ulici Štefana Kovača 3 v Beltincih. Skozi čas je prostor kot prizorišče javnih kulturnih prireditev ter kot delovna baza kreativnosti in izvajanja različnih umetniških praks neprestano pridobival in rasel, tako na prostorsko-materialni kot na kulturno-produkcijski ravni. V prejšnjem letu je D.I.M. (v občasni soorganizaciji s sorodnima lokalnima društvoma 'HUD Črno polje in Beli kvadrat' ter 'Društvom za razvoj elitne kulture') v Ambasadi izvedel 24 javnih kulturnih prireditev s tujimi in domačimi glasbenimi skupinami in ustvarjalci najrazličnejših zvrsti, umeščenimi v sfero alternativne avtorske godbe. Izpostavimo samo medijsko odmevni 'Prekmurski jazz festival BiJazzi', ki poteka že drugo leto in v sklopu katerega smo gostili različne vrhunske zasedbe iz Francije, Hrvaške, Anglije, itn.

Sredi lanskega poletja smo z dobrodelnim koncertom domačih skupin zbirali sredstva za nabavo tehnične opreme, kar nam je nato s pomočjo Ministrstva za kulturo vendarle uspelo. Zaskrbljeni nad brezbržnim onesnaže-

Ob 8 obletnici delovanja ambasade

vanjem v občini smo se priključili tudi vseslovenski čistilni akciji »Očistimo Slovenijo«.

Še vedno ohranjamo oktobrsko tradicijo, ko se skupaj z Zvezo Borcev Beltinci s kulturnim programom spomnimo narodnega heroja Štefana Kovača – Marka ter dvigamo prepotrebno zavest o napredni misli, ki sega čez lokalno zadušljivost malomeščanskega

sveta. Koncertni obeležitvi obletnice je 4. decembra sledila še okrogla miza na temo: »Ambasada - včeraj, danes, jutri!«, na kateri smo gostili dr. Rajka Muršiča, rednega profesorja na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Dr. Muršič je med drugim poudaril pomembnost in prepoznavnost Ambasade kot specifične avtonomne kulturne blagovne znamke, znane daleč onkraj meja regije.

V razvid dejanske gostote našega delovanja v letu 2010 prilagamo seznam izvedenih prireditev:

9.1.: Predavanje DZMP: Možnosti financiranja društev; projekcije filmov: LUKSUZ PRODUKCIJA (DZMP); The Lift (Krško), Dani Kavaš (Beltinci), Tovariš Strmoglavljen (Sežana) - koncert 20.2.: Majmoon (Nemčija), Ect Ack (Hrvaška) - koncert 20.3.: Demolition Group (Brežice) - koncert 3.4.: Prekbrut festival: Broken Trigger (Lendava), VxPxOxAxWxMxC (Avstrija), Vulvathrone (M. Sobota) - koncert 20.5.: Bijazzi festival: Jean Louis (Francija) - koncert 28.5.: Don Vito (Nemčija), Hexenbrutal (Beltinci), Waikiki Star Destroyer (Avstrija) - koncert 2.6.: Nikki Louder (Kamnik), Killed by 9V Batteries (Avstrija) - koncert 5.6.: Bijazzi festival: Poropati 67 (Hrvaška) - koncert 12.6.: Sirup za izkašljevanje (Železniki), Srau pa letu (Kranj), Disdrug this fuck (Železniki) - koncert (v soorganizaciji z HUD ČPBK) 17.7: Dobrodelni koncert za Ambasado Štefana Kovača - Marka: ŠKM Banda (Beltinci), Dinamizem (Beltinci), Bile Eater (M. Sobota) 22.7.: Filmski večer: Tito i ja 5.8.: Črnc Reagge Potok Splash: Nourou (Francija, Afrika) - koncert 7.8.: Črnc Reagge Potok Splash: Sopot (BiH) - koncert	16.9.: Djevara (United Kingdom), Condor Skye (Hrvaška) - koncert 30.9.: Filmski večer: SLC Punk! 2.10.: Bijazzi festival: Guess What (London, Anglija), Orhestre du mont Plaisant (Francija) - koncert 5.10.: Bijazzi festival: Les Yeux (Francija), Zoft (Belgija) - koncert 8.10.: Klubski Maraton Radia Študent: It's Everyone Else (G. Radgona), Stojan Knežević (Slo) - koncert 16.10.: Proslava ob obletnici smrti Štefana Kovača - Marka: glasbeno pesniški recital B. Brechta, predvajanje biografskega filma o lokalnem partizanu 27.10.: Shield your eyes (UK) - koncert 31.10.: Koncert ob 8. obletnici delovanja Ambasad: Dani Kavaš in Sanja Žmavc, Tovariš Strmoglavljen, Minimal Bastard 12.11.: Bijazzi festival: Mart (Ajdoščina, Slo), Majmoon redux (Nemčija) - koncert 26.11.: Analena (Ljubljana-Zagreb), Mistits (Ljubljana) - koncert 3.12.: Ni (Avstrija) - koncert 4.12.: Okrogla miza na temo »Ambasada včeraj, danes, jutri!«

Uroš Buzeti, Predsednik D.I.M. Beltinci

Vestičke iz delovanja KUD-a Beltinci

Tudi v zimskem času sekcije KUD-a ne mirujejo, saj nastopi zahtevajo stalne vaje, pa tudi druženje članov po sekcijah je vedno prijetno. Skupaj z Občino Beltinci in Glasbeno šolo Beltinci smo 26.12.2010 pripravili osrednjo občinsko proslavo ob Dnevu samostojnosti.

Februarja smo opravili tudi letni zbor članov, kjer smo sprejeli smernice za delovanje KUD-a v letu 2011. Naša vsakoletna največja prireditev je vsekakor Mednarodni folklorni festival Beltinci, ki nam skozi celo leto daje dosti dela. Program za 41. Mednarodni folklorni festival je že v celoti pripravljen in bo prinesel kar nekaj novosti, ki pa zaenkrat naj ostanejo »skrivnost«.

Marca smo v okviru KUDovih grajskih večerov gostili porabskega pisatelja, publicista in jezikoslovca Franceka Mukiča, s katerim se je ob izidu njegovega romana *Vtrgnjene korenje*, ki je izšel v sklopu knjižne zbirke Med Rabo in Muro, pogovarjal urednik založbe Franc - Franc, Franci Just. Pred žal maloštevilnim občinstvom, bolj prijatelji, znanci in zvestimi obiskovalci KUDovih grajskih večerov je Franci Just predstavil Mukičev pisateljski opus, kot tudi

Tamburaši KUD Beltinci so s pevci pripravili nepozabno presenečenje vsem obiskovalcem

njegova jezikoslovna dela. Francek Mukič sooblikuje precejšen del kulturne in intelektualne dejavnosti v Porabju, poleg tega pa je zbiratelj porabskega ljudskega izročila. Spada tudi med prvo generacijo porabskih izobražencev, ki so študirali v Ljubljani. Na Filozofski fakulteti je končal študij slovenščine, nato pa se zaposlil na radiu Győr, kot novinar deloval tudi pri županijskem časniku Vasnépe in časopisu porabskih Slovencev Porabje, danes pa je urednik

Radia Monošter. Francek Mukič nas je prijetno presenetil ne le z živahnim in poglobljenim podajanjem svojih pogledov na življenje porabskih Slovencev in njihove problematike, temveč tudi s svojo ljubeznijo do glasbe, predvsem porabskih ljudskih pesmi, ki smo jih imeli čast prvi slišati ob spremljavi treh harmonik in violine. Za to priložnost so se namreč zbrali avtorjevi prijatelji Karel Makovecki, Štefan Dravec in Štefan Matko, ki so skupaj s Francekom

zaigrali in zapeli nekaj najbolj znanih porabskih pesmi v čudoviti arhaični prekmurščini ali po porabsko *domanji rejči*. Tako je v čudovitem vzdušju izzvenel še en grajski večer, tokrat prav poseben, saj Beltince in Porabje veže ne le kulturna, temveč tudi prav posebna čustvena vez. Ravno Beltinčani smo namreč pred več kot štiridesetimi leti na našem festivalu gostili naše porabske brate, ki so takrat prvič prestopili železno zaveso (povzeto po zvočnem zapisu z dovoljenjem avtorja prispevka **Jožeta Bratuša**).

Najbolj aktivna sekcija našega KUDa je tamburaška skupina, saj nastopa s svojim programom širom domovine. Bili so tudi prvi nastopajoči v novi dvorani v Murski Soboti, nastopali so na božičnem koncertu v Mariboru v cerkvi sv. Jožefa, v Mercator centru v Mariboru, Murski Soboti, ob slovesni obeležitvi 60. obletnice delovanja Planinskega društva Matica Murska Sobota in še bi lahko naštevala.

Folklorna skupina je opravila uspe-

šen nastop na otvoritvi Evropskega prvenstva v rokoborbi v Murski Soboti, sicer pa se je ves zimski čas in tudi aprila intenzivno pripravljala na nastop na Območnem srečanju folklornih skupin, ki je bil letos izjemoma v novi gledališki dvorani v Murski Soboti.

Gledališka skupina pripravlja novo predstavo, na povabilo Lions kluba Konjice 26. marca 2011 pa so s predstavo *Kraljevi smetanovi kolački* gostovali v Slovenskih Konjicah v sklopu humanitarne akcije »Računalnik za Andrejo«. Prispevek si lahko preberete tudi na <http://www.youtube.com/watch?v=r9-pKw84GHA>.

Otroški folklorni skupini smo dali sešiti nove folklorne kostume, kar jim je v veliko veselje in bodo še z večjim zanosom vadili za nove nastope.

Veterani vadimo in se družimo vsak prvi torek v mesecu, pripravljamo se na nastop na reviji v Murski Soboti, povabljeni smo na nastop ob 10. obletnici Zavoda za zdravstveno varstvo Murska Sobota, ki ob Svetovnem dnevu zdrav-

ja pripravlja pohod na Otok ljubezni v Ižakovce, sodelovali pa bomo tudi na prireditvi Jurjevske srečanje folklornih skupin v Jurovskem Dolu in še bi lahko naštevala.

Člani vseh sekcij KUDa smo v sodelovanju z Občino Beltinci pripravili osrednjo občinsko proslavo ob Dnevu žena in Materinsko starševskem dnevu, kar je bil neke vrste letni koncert, ki ga bomo v bodoče pripravljali vsaj enkrat letno. Prvič so v novih kostumih nastopili naši najmlajši člani, na kar so bili zelo ponosni, saj so se predstavili na najbolj pomembni proslavi za svoje starše, babice in dedke ter za vse obiskovalce.

Ker je pred nami največji krščanski praznik - velika noč, vsem občanom in občankam občine Beltinci, predvsem pa vsem bolnim in pomoči potrebnim, v imenu KUD-a Beltinci voščim mirne velikonočne praznike.

Lizika Zadavec,
predsednica KUD Beltinci

Aktivnosti in opravljena dela v Gasilski zvezi Beltinci

Ko poplavlja reka, ko veter podira drevesa, ko požar uničuje hiše, ko trčijo vozila... vedno je pripravljen pomagati, priskočiti na pomoč – prostovoljni gasilec. Pomagati sočloveku ob raznih stiskah je osnovna in temeljna naloga nas gasilcev, ki jo vestno in brez pomislov opravljamo in izvršujemo tudi gasilci v Gasilski zvezi Beltinci.

Da bi lahko naše humano delo izvrševali v bodoče še boljše in uspešnejše, opravimo vsako leto na začetku leta občne zbornice po naših društvih, kjer skupaj pregledamo opravljeno delo v minulem letu, ga analiziramo in si zastavimo nove cilje za prihodnost, ki jih potrdimo na skupščini gasilske zveze.

Ker moramo biti gasilci poučeni o pravilnosti izvajanja našega dela, v Gasilski zvezi Beltinci redno skrbimo za izobraževanje kadra v obliki tečajev in seminarjev na raznih področjih, ker želimo, da bi bilo naše delo še uspešnejše in še bolj koristno za naše občane. Tako je konec lanskega leta 54 gasilcev operativcev uspešno opravilo praktične vaje v Izobraževalnem centru na Igu.

Aktivnosti in opravljena dela v Gasilski zvezi Beltinci

V začetku letošnjega leta smo pričeli tudi z izvedbo nadaljevalnega tečaja za gasilca in vodjo skupine. Opravili smo tečaj za varno delo z motorno žago.

V okviru finančnih zmožnosti gasilske zveze in prostovoljnih gasilskih društev nabavljamo vsako leto potreb-

no zaščitno opremo in ostalo opremo za gasilce operativce, ki varuje in lajša delo gasilcev pri njihovih intervencijah. Opravili smo tudi servise dihalnih aparatov, ki so ob intervencijah v zaprtih prostorih najpomembnejši del naše zaščitne opreme.

V Gasilski zvezi Beltinci dajemo prav tako velik poudarek zdravju gasilcev, zato bomo tudi v letošnjem letu nadaljevali z zdravstvenimi pregledi gasilcev operativcev.

Poseben poudarek dajemo tudi mladim gasilcem, tako da pridobivamo nove člane in motiviramo že obstoječe in jih tako zadržimo v naših vrstah.

Konec lanskega leta smo nabavili tudi novo poveljniško vozilo znamke DACIA DUSTER, ki bo služilo intervencijam, kakor tudi za potrebe servisa gasilnih aparatov.

Na koncu bi se radi zahvalili županu Občine Beltinci, dr. Mateju Gombošiju, članom občinskega sveta, kakor tudi vsem ostalim, ki na kakršen koli način

pomagate pri izvajanju naše humane dejavnosti.

Z gasilskim pozdravom
NA POMOČ!

*Predsednik GZ Beltinci,
Andrej VÖRÖŠ*

Zbor članov Društva upokojencev Beltinci

Dne 25. 3. 2011 je bil v gostilni Pri Slavi v Gančanih zbor članov DU Beltinci. Društvo šteje 872 članov. To leto je bilo za nas tudi volilno, saj se je prejšnjemu vodstvu iztekel 4 - letni mandat. Tako smo volili novega predsednika društva in vse ostale organe, ki so potrebni za naše delovanje. Na zboru je bilo prisotnih 193 članov. Za predsednika društva je bil ponovno izvoljen gospod Martin Glavač, za tajnico pa gospa Ana Bugar. V UO je bil iz vsake vasi imenovan en član.

Vodstvo društva je v goste povabilo predstavnike policije, ki so nas poučili o obnašanju v prometu. Izpostavili so predvsem starejše udeležence, bodisi kot kolesarje ali pešce. Zaradi neustreznega in neodgovornega ravnanja v prometu so ti pogosto povzročitelji prometnih nesreč in v 70 % nesrečam podležejo. Simuliran je bil prikaz vinjenega voznika, njegovo obnašanje za volanom, kajti tudi ti se na žalost pogosto znajdejo med povzročitelji prometnih nesreč. Dogovorili smo se, da bomo osvežili in dopolnili znanje iz cestno prometnih predpisov na poligonu in dvopasovnem rondoju v Murski Soboti.

Društvo je nato nadaljevalo z delom zbora. Najprej so bila podana vsa poročila iz preteklega leta, blagajniško poslovanje društva, pa še poročilo nadzornega odbora, kjer ni bilo ugotovljenih nepravilnosti.

Posebej je bilo podano poročilo o delovanju projekta, ki ga izvaja društvo, to je » Starejši za višjo kakovost življenja doma«. V projekt je vključenih 28 prostovoljcev, ki obiskujejo starejše od 69 let na njihovih domovih, jim prisluhnejo in v primeru potrebe po pomoči to prenesejo do koordinatorskega

društva, ta pa naprej do ustreznih služb.

K razpravi o delovanju društva so bili pozvani tudi ostali člani, predvsem ko je bilo govora o načrtu dela za leto 2011. Bistvenih pripomb ni bilo.

Društvo bo z utečenim programom dela nadaljevalo tudi v prihodnje, prav tako s projektom » Starejši za višjo kakovost življenja doma«. V letu 2011 sta se v omenjeni projekt vključili dve novi prostovoljki iz Dokležovja, to sta gospa Marija Horvat in gospa Apolonija Berkupak. Obema čestitke, kajti prostovoljstvo je lahko tudi izziv. Udeleževali se bomo tudi drugih aktivnosti, če bomo seveda povabljeni oz. bomo dobili priložnost. Še naprej bomo sodelovali s Hišo sadeži družbe v Murski Soboti, kjer se odvijajo različne medgeneracijske delavnice. Hiša nam je na kratko predstavila gospa Milena Makovec, ki je naša prostovoljka in z njimi precej sodeluje.

Prostovoljke Jožefa Vinkovič in Marija Grlec iz Gančan ter Radojka Balažic iz Beltincev so iz rok predsednika društva prejele zahvalne listine ZDUS, pa še rožico za spomin, saj so bile prve, ki so orale ledino v projektu » Starejši za boljšo kakovost življenja doma«. Hvala za njihov doprinos v skrbi za starejše ljudi.

Delo zbora je potekalo pod budnim očesom novinarja Bojana Žerdina, ki bo vse to prenesel tudi na papir in Murski val.

Po uradnem delu je sledil še družabni del, ki pa skoraj vedno prehitro mine. Pa nič zato, čez eno leto bo že na-

slednja priložnost.

Iskrene čestitke vsem, ki boste v naslednjem mandatu skrbeli za delovanje društva, obenem pa hvala tudi tistim, ki ste to počeli do zdaj. Hvala vsem članom za zaupanje, vsak pa se lahko oglasi tudi osebno v pisarni društva, v Beltincih na Panonski 43, in sicer v ponedeljek ali torek med 8.30 in 10.00 uro. Vsak prvi ponedeljek v mesecu se nudi tudi brezplačna pravna pomoč in sicer v pisarni društva med 8. in 9. uro, lahko pa v tem času pokličete na tel. št. : 02-599-43 780.

Vsa obvestila bodo tudi v bodoče objavljena na internem kanalu (CATV Beltinci in CATV Dokležovje).

Svoje želje in predloge lahko posredujete tudi poverjenikom društva, lahko tudi pisno.

Če ne morem biti zvezda na nebu, naj bom vsaj svetilnik na zemlji !

Pa lep pozdrav!

*Marica Vučko,
koordinatorka projekta
»Starejši za starejše«*

KO ZZB NOB Beltinci

Krajevna organizacija za ohranjanje vrednot NOB Beltinci je bila v preteklem obdobju dokaj delovna.

V prednovoletnem času smo imeli skromno obdaritev naših članov, starejših od 75 let. Opravili smo redni letni zbor članov in sprejeli program dela, v katerem je zajeto nekaj pomembnih datumov, ko se bomo spominjali določenih dogodkov iz naše bližnje preteklosti. Ob tej priložnosti smo ob visokem jubileju, 90-letnici rojstva, čestitali našemu članu, tovarišu ŠTEFANU ZADRAVCU iz Lipe, ki mu tudi na tem mestu izrekamo iskrene čestitke.

Udeležili se bomo slovesnosti ob dnevu osvoboditve mesta Ljubljane, ki bo 7. maja in se 9. maja v Murski Soboti poklonili spominu padlim ruskim vojakom ob Dnevu zmage.

Vsem občankam in občanom voščimo mirne velikonočne praznike.

Lizika Zadravec, predsednica

Tudi v Bratoncih smo ponosni na krvodajalce

Lepo je, če srečate ljudi, ki darujejo del življenjske tekočine in zato ne zahtevajo plačila. Marsikatero življenje rešijo s tem humanim dejanjem. Znani in neznani prejemniki njihove krvi so jim za to hvaležni.

To hvaležnost smo bratonskim krvodajalcem izrazili krajani Bratonec, predstavniki občnega združenja Rdečega križa v Murski Soboti in predstavniki Občine Beltinci na kratki slovesnosti in pogostitvi dne 19.02.2011.

V KS Bratonci imamo 60 aktivnih krvodajalcev. 29 jih je dobilo priznanja za 5, 10 ali večkrat darovano kri.

Od dobitnikov priznanj bi omenila Janeza Vöreša, ki je daroval kri 99 krat, Stanka Sreša - 79 krat, Marjana Šebjana - 60 krat in Zvonka Hozjana - 50 krat.

Med darovalci je tudi družina Vöreš, ki je skupaj darovala kri 210 krat.

Vsi povabljeni so organizatorje razveselili s svojo udeležbo, tako kot mnogokrat razveselijo prejemnike krvi, ko s svojo krvjo rešijo njihova življenja.

Anica Sraka

IZPOVED KRVODAJALKE IZ BRATONEC, KI JE BOLEZEN PREPREČILA BITI KRVODAJALKA

Bili smo na začetku študija, ko smo s prijatelji na oglasni deski fakultete videli povabilo za darovanje krvi. Zaradi narave študija nas je pot verjetno čisto nezavedno, malo prej kot ostale študente, popeljala do Centra za transfuziologijo. V majhni, skromni, kot radi rečemo sivi socialistični zgradbi Centra za transfuziologijo iz dneva v dan izurjene zdravstvene ekipe skrbijo za odvzem, tipizacijo in shranjevanje krvi.

Postopek odvzema krvi je zelo organiziran, utečen in poteka zelo hitro. Darovalec si lahko le, če si zdrav in to ne le, da si brez lažjih prehladnih obolenj, ne smeš imeti tudi nobene kronične bolezni. Tako ti po verodostojno izpolnjenem vprašalniku in, po hitrem pregledu zdravnik da zadnji blagoslov in zeleno luč, da si lahko darovalec krvi, osnovnega goriva in gonila našega telesa. Prostor, v katerem poteka odvzem

krvi, bolj kot na bolniško sobo spominja na moderno urejeno, futuristično vesoljsko ladjo. Komaj se udobno namestiš v izbrane, specializirane zelene stole, že lahko zadovoljno zreš v polne vrečke s 3-4 dcl krvi, ki si jo pravkar daroval.

In vesela študentska družina se zdaj še bolj veseli obilnega zajtrka, ki ti pripada, da se čim hitreje regenerira oddana življenjska tekočina. Hkrati je tudi prijetna pogostitev po tem dobrodelnem, zelo humanem dejanju, ki si ga z nekaj dobre volje in žrtvovanega časa opraviš za tiste, ki jim taka majhna dobra dela pomagajo v njihovem boju za preživetje.

In takrat nismo veliko razmišljali, da je vendar biti krvodajalec privilegij, niti o tem, da so naša dejanja za tiste, ki visijo na nitki življenja, neprecenljiva. Skromno študentsko življenje je krvodajalstvo popestrilo z obilnim zajtrkom, zato smo vedre, dobre volje hitro vprašali, kdaj lahko kri znova darujemo. Misel na odlični zajtrk nas je motivirala, da smo vestno spremljali

časovne okvirje, ko smo lahko bili znova krvodajalci. In tako smo se sestajali prvi, drugič, tretjič...petič, ko nekega jutra jaz več nisem dobila zelene zdravniške luči –biti krvodajalka. Takrat so mi diagnosticirali avtoimuno kronično ledvično bolezen, pri kateri telo proizvaja protitelesa proti lastnim celicam, le ta pa krožijo po krvi in tako nisem bila več »primerek iz zdrave vrste« in tako dovolj zdrava, da bi lahko bila krvodajalka. Tiste dne nisem ostala le zunaj bolniške sobe za odvzem krvi, ki smo jo s prijatelji imenovali vesoljska ladja, ostala sem tudi brez obilnega zajtrka. In medtem, ko sem čakala, kako se prijatelji vrnejo nazaj s polnimi želodci, so moje misli potovale dlje, kot le do »kranjske klobase«. Misli so bile prepletene z neprijetnimi občutki, počutila sem se kot ranjena, pohabljen živalca. Žalostna sem bila ob spoznanju, da moje telo ni več v popolni zdravni formi, ki lahko tudi drugim pomaga iz življenjske stiske. Misli so potovale k tistim, ki neboljeno zrejo v oči zdravim darovalcem, od katerih je nemalo krat odvisno njihovo življenje. Misli so potovale ne le k tistim, ki jih srečujemo v bolniških sobah, temveč tudi k tistim prešernim obrazom, ki jih srečujemo

»Še naprej nosite v rokah sonce in v sebi zlato srce, ki naj bogatita vaše humano delo...«

na cesti, v gledališču, vrhunskim športnikom, ki jim je kdaj pomagalo dobro dejanje krvodajalcev, da so zdaj še lahko vedno med nami. Misli so potovale tudi k prijateljem, ki leta vedno znova nesebično darujejo kri, kljub temu, da so študentska leta že zdavnaj mimo in da zaradi hitrega ritma in pomanjkanja časa krvodajalski zajtrk celo izpustijo. Kljub temu, da so bile moje oči solzne ob spoznanju, da ne morem biti krvodajalka, me ob dobrih ljudeh, ki nas obkrožajo, ni strah, da ob hudi bolezni

zame ne bo krvi.

Biti krvodajalec je humano, veliko dejanje vsakega posameznika, ki je kadarkoli bil ali je krvodajalec. Je dejanje, od katerega je lahko danes odvisno življenje našega bližnjega, a že jutri smo lahko mi tisti, ki preživimo le zaradi rednih krvodajalskih dejanj naših bližnjih. Zato bodimo ponosni, da smo danes krvodajalci in imejmo v mislih tudi to, da je biti krvodajalec privilegij, ki se ga žal dostikrat zavemo šele takrat, ko nam to ni več dano biti.

Pustovanje v Bratoncih

PUST, PUSTNI ČAS IN MAŠKARE

Pust je čas, ki se ga najbolj veselijo otroci, ki se na ta dan lahko našemijo v maskare. Običaj izhaja iz pradednine, ko so naši predniki verovali, da bodo na ta način pregnali zimo in priklicali pomlad. Sama beseda pust ima dva pomena:

-Lahko pomeni pustni čas, ki je odvisen od velike noči, traja pa od novega leta do pepelnične srede. Pepelnična sreda je prvi postni dan v 40 - dnevnem postnem času pred veliko nočjo.

-Drugi pomen besede pust je izraz za maskaro ali masko, ki jo na pustni torek ponekod simbolično obsodijo na smrt in tako preženejo zimo in prikličejo pomlad.

V naši vasi Bratonci smo priredili pustno povorko v nedeljo, 6. 3. 2011.

Pust, pustni čas in maskare

Našemljeni smo se zbrali pred vaško gasilskim domom ter krenili po vasi od hiše do hiše, prepevali, igrali na razna stara glasbila ter tako proslavili pusta v našem kraju.

Bil je nepozaben dan, poln sprostitve in smeha, ki ga v današnjem času

vse bolj potrebujemo.

Hvala vsem, ki ste se udeležili pustne nedelje in vsem, ki ste nas lepo sprejeli in obdarili.

Jože Vinkovič,
KUD Bratonci

Počastitev Dneva samostojnosti in enotnosti v Dokležovju

*»Vremena bodo Kranjcem se zjasnila,
Jim milše zvezde, kakor zdaj sijale,
Jim pesmi bolj sloveče se glasile.
Vendir te bodo morebit ostale...!«
(dr. France Prešeren)*

Moto svečanosti v počastitev praznika naše samostojne domovine so bili Prešernovi verzi, saj smo se 3. decembra spominjali 210. obletnice njegovega rojstva. Zato smo večer namenili tudi njemu, velikemu poetu, in se sprehodili skozi drobne biserčke njegovega pesništva, ki v vseh teh časih še vedno ostaja na vrhu domače in tuje poezije. Knjižica njegovih POEZIJ je temeljni kamen vse slovenske poezije, spomenik svobodne misli, pristnega ljubezenskega čustva in izpovednega poguma, domovinskega pratos in humanistične tolerance. In zato ni naključje, da je njegova ZDRAVLJICA postala naša HIMNA.

V njegovih poezijah prihaja do veljave čista in jasna slovenska zavest in je trden temelj naše samobitnosti. Pesnik je s svojo držo posebej narodni ponos, še preden smo imeli Slovenci svojo državo. Še kako se je zavedal, da je za NAROD pristna beseda mogoča samo v domačem jeziku-slovenščini. Zato je zavest suverenosti in ljubezen do domovine in domače besede Prešer-

novo sporočilo za VSE NAS in prihodnje rodove.

Slavnostni govornik je bil župan Občine Beltinci, dr. Matej Gomboši, ki je spregovoril o prehojeni poti naše samostojnosti. Kritično pa se je dotaknil tudi težkih razmer v naši pokrajini ob Muri, ki jo je zajel val brezposelnosti. Kljub vsemu pa moramo biti optimistični in staviti na mlade in na znanje.

Bogat kulturni program so pripravili učenci Glasbene šole Beltinci, ki so s svojimi mentorji prikazali bogato ustvarjalno energijo. Mlade nadebudne glasbenice – Iva, Lucija in Eva – so nas razveselile s svojimi čarobnimi frulicami in nam polepsale večer. Harmonikar Blaž Plej pa je dokazal, da je na svojem instrumentu že pravi mojster. Še posebej nam je segla v srce pesem SLOVENIJA, OD KOT LEPOTE TVOJE.

Pravo doživetje pa so nam s pesmijo pričarali naši pevci. Predstavili so se učenci podružnične šole in nekoliko večji iz matične šole. Oboji so nas izredno presenetili in nas navdušili s svojim petjem.

Prvič se je na našem odru predstavila njihova mentorica, profesorica Lukrecija Marič.

Vsi v dvorani smo bili navdušeni nad obema zborčkoma, ki sta v tako kratkem času dosegla tolikšno pevsko

rast. Čestitamo!

Z recitacijami so se predstavili tudi učenci nižjih razredov. Učenca Blaž Plej in Sašo Škraban sta pod mentorstvom gospe Marije Antolin predstavila pesem Valentina Vodnika Slovinc, tvoja zemlja je zdrava (recitacija in razmišljanje o pesmi).

Članice DPM Dokležovje so recitirale Prešernovo poezijo, pridružila se jim je tudi gospa Marija Antolin, ki je z njihovim Povodnim možem požela buren aplavz med občinstvom.

V drugem delu večera pa smo se s pesmijo in besedo dotaknili prihajajočih praznikov, ki so jih pričarali otroci in naše pevke »Jesensko listje«. Vse je prisrčno pozdravil tudi predsednik KS, gospod Simon Horvat, in voščil ob bližajočih praznikih.

Skupaj smo preživeli čudovit večer in s svojim nastopom dokazali, da je potrebno sožitje vseh generacij: za to pa je potrebna MODROST starejših in USTVARJALNI polet mladih. In vse to se je na odru prepletalo ves večer z željo, da se bodo izpolnili preroški Prešernovi verzi: »Vremena bodo Kranjcem se zjasnile...«

Marija ZVER

Dan za spremembe s prostovoljnim delom

Očistimo svoj kraj

*»Ko hodiš, pojdi zmeraj do konca.
Spomladi do rožne cvetlice,
poleti do zrele pšenice,
jeseni do polne police,
pozimi do snežne kraljice,
v knjigi do zadnje vrstice,
v življenju do prave resnice,
v sebi do rdečice
čez eno in drugo lice.
A če ne prideš prvič,
ne drugič do krova in prvega kova,
poskusi vnovič in zopet znova.«*

Tone Pavček

Tudi ljudje v naši vasi poskušajo vsako pomlad znova in znova očistiti

Ob kolesarski stezi se je nabralo kar nekaj vreč odpadkov (ena od skupin čistilne akcije)

svoj kraj. Tako je lepa sončna sobota (26.3.2011) privabila številne krajane Dokležovja, da so s prostovoljnim delom očistili svojo okolico. Zastopana so bila vsa društva v naši KS, saj se zavedamo, da nas druži medgeneracijsko sodelovanje. Dokazali smo, da nas prostovoljstvo druži, bogati in plemeniti. Žal so med nami tudi takšni, ki se nam ne pridružijo in »čistilce – okoljevarstvenike« opazujejo izza vogala svojega doma. Pa vendarle smo veseli, da se vsako leto stanje izboljšuje, saj se vedno več ljudi zaveda, da je za naravo potrebno poskrbeti, če jo hočemo ohraniti kasnejšim generacijam. S svojim delom vedno prinesemo nove, pozi-

tivne spremembe, ki imajo med ljudmi precejšnji odmev.

Lepo je opazovati otroke, kako pridno in vestno ločujejo odpadke in skrbijo za čistočo. Velikokrat so lahko lep vzgled odraslim, ki se obnašajo malomarno. Tudi letos smo nabrali veliko nesnage, ki jo brezvestneži odvržejo (v jarek, vodotok, gozdno jaso...), hkrati pa smo veseli, da je bilo tega manj kot lansko leto. Ob koncu očiščevalne akcije smo se vsi prostovoljci zbrali na otroškem igrišču in skupaj posadili javor. Naši najmlajši udeleženci iz vrtca so pripravili krajši kulturni program. Zapeli so EKO himno, saj so vključeni v EKO program. Dogajanje je popestril

harmonikar Niko, vsi pa so okrog drevesca tudi zaplesali in zapeli: »Na polju rožice cveto, na drevju ptičice pojo,... z neba nam sije sonček zlat, saj prišla je k nam pomlad.« Otroci so v jamico z drevescem položili steklenico z risbicami in lepimi željami za ohranitev našega planeta. Obljubili so, da bodo drevesce pridno zalivali in ga čuvali.

Vsi smo bili zadovoljni in srečni, ker smo prispevali delček našega prostega časa in ga namenili NARAVI. Upam in želim si, da se bomo še velikokrat med letom takole družili. Bilo je zanimivo, prijetno, koristno in lepo.

Marija Zver, DPM Dokležovje

Delovanje čolnarjev iz Dokležovja je že v polnem teku

Leto se je komaj dobro začelo, pomlad se že bohoti v vsej svoji lepoti, za čolnarji pa je že kar nekaj opravljenega dela, ki smo si ga zadali na našem šestem zboru članov sredi januarja, ko smo potrdili letni plan dela, sestavljen iz nekaj čez trideset delovnih točk.

V februarju se je sestal upravni odbor, ki je pripravil dobro podlago za realizacijo začetnih projektov, saj smo že v začetku marca organizirali naše drugo potopisno predavanje članov in prijateljev. Letošnja tema potopisne predstavitve je imela humanitaren značaj, saj je naša članica Katja Sraka iz Dokležovja s svojimi prijateljicami, prav tako udeleženkami na humanitarni odpravi, predstavila Kenijo. Skozi uro dolgo predstavitev na platnu so nas popeljale v svet krute, a žal še preveč življenjske izkušnje, ki človeka zelo hitro postavi na realna tla življenja. Predstavitve je bila kljub rani uri dobro obiskana, zato si nadejamo organizirati predstavitev še kakšne potopisne izkušnje.

Ker je Svet Evropske unije leto 2011 razglasil za Evropsko leto prostovoljstva, katerega slogan je: »Bodi prostovoljec, spreminjaj svet«, smo tudi v Dokležovju v sodelovanju s krajevno skupnostjo in drugimi društvi organizirali prostovoljno delovno-očiščevalno akcijo. Namen akcije je bil očistiti predvsem javne površine v vasi in njeni okolici, vključno z vsemi vpadnicami v vas, del gozdnih površin ter strugo sta-

Izruvati je bilo potrebno tudi kak trdovraten štor

re Mure od Ledavskega kanala do izliva v »veliko« Muro. Družba prostovoljcev se je zbrala že zjutraj ob deveti uri, ko smo se po jutranji kavi in nagovoru predsednika krajevne skupnosti odpravili na teren. Ker smo že predhodno preverili po terenu, kakšno stanje nas dejansko čaka na določenih mestih, z odstranjevanjem odpadkov iz stare Mure čolnarji nismo imeli težav. Z delovno akcijo smo uradno končali popoldne, ko je za nami ostala kar velika gora pobranih odpadkov, ki smo jih pobirali po strugi stare Mure in ob njej. Nekaj čez dvanajsto smo se zbrali na šolskem igrišču, kjer smo ob krajšem kulturnem programu ob peskovniku z otroki iz

vrtca in šole zasadili tudi drevo ter se kasneje ob vaškem domu še okrepčali z malico. Večina dokležovskih prostovoljcev je s tem zaključila z dnevom za spreminjanje okolja, člani društva čolnarjev pa smo isti dan nadaljevali aktivnosti s čiščenjem brežine rokava stare Mure, ob privezu v šibje. Celodnevno prostovoljstvo smo sklenili ob 17h, ko je bil končan uvodni del niza prostovoljnih delovno-očiščevalnih akcij, ki jih v našem društvu izvajamo skozi vse leto.

Ob Dnevu zemlje sledi druga faza in hkrati nadaljevanje našega »očiščevalnega« projekta, to pa je zasaditev očiščenih površin z drevesi in drugim

rastlinjem.

Že lansko leto smo pričeli z adaptacijo prostorov za društvene potrebe v vašem domu, z deli pa smo nadaljevali v marcu, ko se je vreme že nekoliko otoplilo. S polaganjem keramike, pleskanjem in postavitvijo inventarja

ter z vselitvijo preostale opreme bomo prostore s krajšim programom predali namenu na velikonočni ponedeljek, ko bomo pred petim Velikonočnim spustom pripravili tudi skromno otvoritev novih društvenih prostorov. Pred začetkom spusta pa bomo opravili še krst

novega raft čolna, ki smo ga nabavili konec lanskega leta. Tudi letos si želimo izpeljati naše četrto kresovanje na vodi, v kolikor nam spet Mura ali dež ne bosta pokvarila naših načrtov.

Marko Žižek, DČD

Strelsko društvo Gančani

Strelsko društvo Gančani je v svojem 35-letnem delovanju doseglo kar nekaj odličnih strelskih rezultatov, predvsem z malokalibrskim orožjem.

» Prelomnica » je bil nakup standard zračne puške in s tem preboj v sam strelski državni vrh. Tako smo začeli tekmovati s standard zračno puško, s serijsko zračno puško pa tekmujejo le pionirji. V sezoni 2009/2010

smo nizali naslednje rezultate: 3. državna članska liga SV- ekipno 2. mesto, posamezno: Mitja Černi - 2. mesto, Denis Verbančič - 3. mesto, Jernej Černi - 37. mesto, Damir Verbančič - 39. mesto in Jure Zelko - 42. mesto. Ekipa SD Gančani se je tako uvrstila v 2. državno člansko ligo SV. V regijski pionirski ligi smo ekipno dosegli 9. mesto, posamezno pa pionirja Blaž Karajica - 17. mesto in Tadej Rojnik - 22. mesto; pionirka Tamara Černi - 3. mesto. Regijsko prvenstvo severovzhodne regije Ormož 2010 : ekipno mladinci - 1. mesto; posamezno: Mitja Černi - 1. mesto, Denis Verbančič - 2. mesto in Jernej Černi - 8. mesto; kadeta: Damir Verbančič - 9. mesto, Jure Zelko - 11. mesto; pionirja: Tadej Rojnik - 10. mesto, Blaž Karajica - 25. mesto, pionirka Tamara Černi - 6. mesto. Sledilo je 19. državno prvenstvo Portorož 2010: mladinci ekipno - 5. mesto, posamezno: Mitja Černi - 5. mesto, Denis Verbančič - 22. mesto in Jernej Černi - 33. mesto. Državno prvenstvo za pionirje in kadete: pionirja Blaž Karajica - 67. mesto in Tadej Rojnik - 72. mesto ; pionirka Tamara Černi - 3. mesto; kadeta: Jure Zelko - 21. mesto in Damir Verbančič - 40. mesto. S temi rezultati se je sezona 2009/2010 zaključila.

Sledi sezona 2010/2011, ki je za naše društvo še posebej omembe vredna, saj je naš mladinec Mitja Černi po-

Strelsko društvo SD Gančani

stal mladinski reprezentant slovenske strelske reprezentance in se tako udeležil tudi nekaj tekmovanj izven meja Slovenije. Mitja je nastopil na mednarodnem tekmovanju v Rušah, na mednarodnem tekmovanju v Münchnu, na dvoboju reprezentanc Hrvaške in Slovenije, kjer je tudi zmagal v mladinski konkurenci in na Evropskem prvenstvu v italijanski Brescii. Rezultati sezone 2010/2011 so: 2. državna članska liga SV: ekipno - 4. mesto; posamezno: Mitja Černi - 1. mesto, Denis Verbančič - 3. mesto, Jernej Černi - 23. mesto. Regijska članska liga, serijska zračna puška: ekipno - 6. mesto; posamezno: Tamara Černi - 12. mesto, Damir Verbančič - 18. mesto in Tadej Rojnik - 20. mesto. Regijsko prvenstvo severovzhodne regije Turnišče 2011: član Denis Verbančič 17. mesto ; mladinci: ekipno - 1. mesto; posamezno: Mitja Černi - 1. mesto, Damir Verbančič - 4. mesto in Jernej Černi - 5. mesto; pionir Tadej Rojnik - 7. mesto, pionirka Tamara Černi - 1. mesto.

Državna liga mladih – pokal Slovenije: mladinci: ekipno - 6. mesto; posamezno: Mitja Černi - 1. mesto, Damir Verbančič - 28. mesto in Jernej Černi - 37. mesto; pionir: Tadej Rojnik - 16. mesto, pionirka Tamara Černi - 9. mesto. Regijska pionirska liga še poteka, trenutno sta: pionir Tadej Rojnik - 4. mesto in pionirka Tamara Černi - 3. mesto. V nedeljo, 27.3.2011, pa smo se udeležili tudi finala dopisne lige v Ljubljani, kjer je članska ekipa zmagala, posamezno pa: Mitja Černi - 1. mesto, Denis Verbančič - 2. mesto in Jernej Černi - 15. mesto. Kadet Damir Verbančič je dosegel 6. mesto, pionirka Tamara Černi pa je zmagala v svoji konkurenci.

S člansko ekipo v 2. državni članski ligi smo se uspeli uvrstiti v kvalifikacije za 1.B državno ligo. Kvalifikacije bodo meseca maja. Morebitna uvrstitev v 1.B ligo bi bila največji uspeh v zgodovini društva, poplačan bi bil trud samih strelcev in strokovnih delavcev. Vsi naši strelci so tudi letos dosegli normo za

nastop na državnem prvenstvu, ki bo 9. In 10.4. 2011 v Kidričevem.

V sezoni 2011/2012 upamo, da bo vsaj toliko uspešna kot je letošnja, veseli pa bi bili, če bi se nam pridružil še

kdo, saj praktično pionirjev za nastop v naslednji sezoni nimamo. Če torej hočete preizkusiti mirnost svoje roke in ostrino svojega očesa ali doživeti, kakšen je občutek streljanja, se nam pri-

družite na treningih vsak petek ob 18 uri v ŠRC Gančani, kjer vas bodo pričakali prijazni trenerji in strelci.

Denis Verbančič

4. Prešernov pohod

Prostovoljno gasilsko društvo Lipa je organiziralo četrti pohod v počastitev slovenskega kulturnega praznika, oziroma v spomin na našega velikega poeta dr. Franceta Prešerna.

Zbrali smo se v lepem sončnem popoldnevu v nedeljo, šestega februarja, pred gasilskim domom v Lipi. Kot po navadi smo se vsi udeleženci ob prihodu vpisali v knjigo pohodnikov. Letos nas je bilo sto devetinosemdeset. Ob vpisu je vsak pohodnik prejel spominsko nalepko. Ko smo se malo okrepčali s čajem in kuhanim vinom, smo nekaj minut po trinajsti uri krenili po že znani poti skozi Lipo proti Odrancem in naprej proti Beltincem. Približno na polovici prehojene poti nas je pričakala ekipa naših vrlih kuharjev, ki so s svežo »porcijo« čaja in kuhanega vina poskrbeli, da smo nadoknadili izgubljeno tekočino. Po kratkem predahu smo nadaljevali pot skozi Beltince proti Lipi. Med zmernim pohodnim tempom je pot, dolga nekaj manj kot deset kilometrov, hitro in prijetno minila. Popestrili smo jo tudi s kakšnim požirkom domačih specialitet iz nahrbtnika. Cilj je bil pred

4. Prešernov pohod

gasilskim domom, kjer smo ob skromni pogostitvi ostali na krajšem klepetu in druženju.

Z veseljem opažamo, da je udeležencev Prešernovega pohoda iz leta v leto več. Ob domačinih in pohodnikih iz okoliških krajev narašča predvsem število pohodnikov iz bolj oddaljenih

krajev, z Goričkega, iz Prlekije, Murske Sobote, Lendave..., letos celo iz Rogaške Slatine. Upamo, da se bo tak trend nadaljeval, da bo naš pohod iz leta v leto bolj množičen in prijetnejši.

Avzug Koroša
predsednik PGD Lipa

Projekt Pri nas na vrtu

Okolje okoli naših domov se hitro spreminja, saj stare visokodebelne ekstenzivne sadovnjake vse bolj nadomeščajo intenzivni sadovnjaki, z zelenic okoli domov pa vedno hitreje izginjajo barvite rastlinske vrste. Tovrstno okolje nudi vedno manj zatočišč za živali. Uporablja se čedalje več pesticidov, trave in rože zaradi prekomerne košnje ne dozori in ne odvžejo svojih semen. Tako z naših vrtov izginja pisan travnik in bogat svet žuželk, ki so pomembne za opraševanje, še hitreje pa opazimo izginjanje ptic, ki nam zelo pomagajo pri ekološkem vrtnarjenju. Kljub temu, da je bilo leto 2010 leto biotske raznovrstnosti, opažamo, da

se na tem področju našim vrtovom ni posvečalo pozornosti. Ljudje še naprej brezbrizno prepogosto kosijo zelenice, njihovi otroci pa ne poznajo več pestrega rastlinskega in živalskega sveta okoli svojih domov. V sodobnem času vse več mladih preživlja svoj prosti čas za računalniki, vse manj pa se posvečajo opazovanju narave, ne znajo je več dobro opazovati, ovrednotiti in spoštovati njene vloge v svojem okolju.

Z namenom, da bi seznanili mlade in njihove starše s pomembnostjo naravi prijaznega gospodarjenja na našem vrtu, kakor tudi s pomembnostjo ohranitve in varovanja živali in rastlin, ki so nam koristne, v Društvu za spod-

bujanje mladinskih, raziskovalnih in ustvarjalnih dejavnosti - Jarica v sodelovanju s Pomursko sekcijo Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije in Slovenskim društvom za proučevanje in varstvo netopirjev v šolskem letu 2010/2011 izvajamo projekt **Pri nas na vrtu**.

Pri projektu sodeluje 13 osnovnih šol iz Pomurja, in sicer OŠ Beltinci, OŠ Turnišče, OŠ Franceta Prešerna Črenšovci, OŠ Prežihovega Voranca Bistrica, OŠ Odranci, OŠ IV Murska Sobota, DOŠ Prosenjakovci, DOŠ Dobrovniki, OŠ Grad, OŠ Gornja Radgona, OŠ Križevci pri Ljutomeru, DOŠ I in DOŠ II Lendava.

V šolah izvajamo tehnične in naravoslovne aktivnosti, ki mladim omogočajo aktivno preživljanje prostega časa v naravi in na ta način širimo znanje o vrstah živali in rastlin na našem vrtu. Konec leta 2010 smo pričeli z izvajanjem tehniških dni, na katerih skupaj z učenci izdelamo nadomestna domovanja za živali (ptice, netopirje, čebele samotarke). Nadomestna domovanja otroci odnesejo domov, nekaj pa jih namestimo tudi v okolici šole. Aprila bomo v okolici sodelujočih šol zasadili avtohtone vrste plodonosnih dreves in grmov ter izbrali površino zelenice, ki bi se naj kosila le enkrat letno z namenom, da se ponovno vzpostavi cvetoči travnik ter se vrnejo živali.

V spomladanskih mesecih bomo za učence sodelujočih šol izvedli naravoslovne dneve, ki bodo vključevali predavanje o živalskih vrstah ter spoznavanje teh vrst na terenu. Na naravoslovnih dnevih bomo izvedli tudi popis življenjskih okolij v okolici šole ter na podlagi tega naredili analizo o primernosti šolskega vrta za bivanje živali. Učencem bomo razdelili tudi izobraževalno brošuro o pomembnosti živali in rastlin, ki živijo na našem vrtu, ki jo bomo prav tako pripravili v okviru projekta.

Nadomestna domovanja smo namestili tudi na treh ekoloških kmetijah v Pomurju, ki izvajajo naravoslovne dneve za osnovne šole, širši javnosti pa smo poglobljene poudarke projekta.

Projekt pri nas na vrtu

ta predstavili s predavanjem avtorja številnih naravoslovnih knjig (npr. Vrt, učilnica življenja) Ivana Esenka v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota februarja 2011, ki je bilo predvajano tudi po regionalni televiziji.

Izvedba neprofitnega projekta je financirana s strani EU preko programa Mladi v Akciji, ki je namenjen predvsem mladim med 15. in 30. letom starosti, lahko pa se vanj vključi tudi širša civilna družba in drugi aktivni pobudniki. Ali veste da ...

... čebele samotarke ne živijo v skupinah, temveč v posamičnih luknjicah/špranjah/ in ne pičijo, oprasijo pa približno 100x več rastlin kot čebele delavke.

... so čmrlji zaradi svojega dolgega rilca edini opraševalci nekaterih kulturnih rastlin, npr. paradižnika in buč.

... ptice pobirajo (»škodljive«) žuželke po vrtovih in (sadnih) drevesih

... par siničke prinese svojim mladičem hrano 500x na dan

... škorci jedo bramorje, polže, ličinke

... se pikapolonice prehranjujejo z listnimi ušmi

... se žabe prehranjujejo z rdečimi lazarji

... so pupki glavni plenilci komarjevih ličink

... so netopirji sesalci

Člani Društva Jarica in Pomurske sekcije DOPPS

Podelitev priznanj krvodajalcem iz Lipovec

Ena od velikih skrivnosti življenja je, da je zares vredno le tisto, kar naredimo za druge.

14.01.2011 smo v okviru Krajevne organizacije Rdečega križa Lipovci prvič organizirali podelitev priznanj našim krvodajalcem, ki so več kot petkrat darovali kri.

Podelitev priznanj se je odvijala v lepo prenovljenem vaškem domu v Lipovcih. Tega dogodka so se udeležili tudi naši člani Rdečega križa Lipovci. Od povabljenih je svojo odsotnost opravičil župan Občine Beltinci, dr. Matij Gomboši.

Po krajšem kulturnem programu

in nagovoru predsednika Sveta krajevnih skupnosti Lipovci, gospoda Janka Bezjaka, in predsednice KORK Lipovci Marice Vučko je sledila podelitev priznanj 62 krvodajalcem. Podeljevalka priznanj, gospa Albina Knapp, sekretarka Območnega združenja Rdečega križa Murska Sobota, je najprej nagovorila prisotne krvodajalce in se jim še posebej zahvalila za njihova humana in nesebična dejanja za pomoč drugim.

Naj omenim na prvem mestu tiste, ki so največkrat darovali kri.

Med ženskami je to gospa Marija Maučec, ki je kri darovala tridesetkrat. Moških je nekaj več, kar je razumljivo,

saj lahko ti darujejo kri 4 krat letno, ženske pa 3 krat. Tako je petdesetkrat ponudil roko gospod Štefan Križanič starejši, šestdesetkrat Marjan Mlinarič in Andrej Voroš, osemdesetkrat pa Franc Mlinarič in Stanislav Kaučič. Vsi omenjeni so dobili tudi plakete in šopek cvetja v zahvalo in spomin.

Ostali, ki sledijo, so :

za 45- krat darovano kri Roman Križanič; za 40- krat Janez Erjavec, Branko Žižek; za 30- krat Janez Benčec; za 25- krat Olga Krauthaker, Štefan Križanič-mlajši, Simon Legen, Alojz Mesarič, Marija Murat, Katarina Tratnjek, Anton Škafar- mlajši ; za 20- krat Franc Bali-

gač, Martin Forjan, Majda Gabor, Roman Jona, Marija Mesarič, Stanko Zadavec ; za 15- krat Drago Frumen, Iztok Gomboc, Matija Mlinarič, Stanislav Škerget, Drago Žalik ; za 10-karat Alojz Forjan, Slavko Forjan, Stanislava Geld, Jožef Graj, Stanko Jeneš, Silva Jerebic, Branko Jona, Alojz Kavaš, Robert Mesarič, Bojan Novak, Štefan Smej, Renata Voroš, Marija Vukovič, Andrej Žalig ; za 5-karat Sonja Baligač, Peter Brenčič, Bojan Erjavec, Marija Forjan, Stanislav Forjan, Janez Füle, Martin Horvat, Alojzija Lük, Mirko Poredoš, Štefan Pozdrec, Bojan Slavic, Dragica Stanko, Olga Ÿlen, Janez Vegič, Stanko Vrbnjak, Daniel Zadavec, Darko Zadavec, Jože Zelko, Dragica Zver, Silva Žalik in Stanko Zver.

Lahko smo ponosni na naše krvodajalce, ki so vedno pripravljeni, tudi v izrednih situacijah, priskočiti na pomoč sočloveku. Vemo, da je človeška kri nenadomestljiva tekočina in najdragocenejša, kar lahko človek podari človeku. Darovanje krvi je v Sloveniji

prostovoljno, brezplačno in anonimno dejanje, zato mora biti še toliko bolj cenjeno. Za krvodajalca se lahko odločite kadar koli, če ste zdravi in ste stari med 18 in 65 let, če želite pomagati tistim, ki to življenjsko tekočino ali njene pripravke potrebujejo za svoje zdravje.

Hvala vsem, tudi tistim, ki še morda razmišljate o tej človekoljubni gesti. Morda pa bo tudi vas nekega dne zamikalo, da boste postali darovalec krvi, ne da bi posebej razmišljali o tem.

Seveda pa ob tem ne smemo pozabiti na vzgojo mladih v tej smeri.

V imenu KORK Lipovci se zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali pri izpeljavi te prireditve :

Svetu krajevne skupnosti Lipovci, predsedniku Janku Bezjaku

Območnemu združenju Rdečega križa Murska Sobota, posebej sekretariki Albin Knapp

gostilni Vrtnica Lipovci

trgovini Jeneš Lipovci

cvetličarni Valentine Smej Lipovci

Krvodajalci Lipovci

Ocean Orchides Dobrovnik, gospe Mileni Toplak Kovač

studio Legen d.o.o.Bratonci

Regini Toplak, Majdi Rajbar, Ireni in Verici Tratnjek, Tončki Forjan.

Vsem nastopajočim in vsem, ki morda tukaj niso omenjeni iskrena hvala.

Mislím,da je bil to dogodek, ki si ga naši krvodajalci zasluži. Bila je tudi priložnost za druženje,ki širi krog ljudi za razvijanje dobrih misli in dejanj.

Vsem prejemnikom priznanj še enkrat iskrene čestitke in HVALA!

*Predsednica KORK Lipovci ,
Marica Vučko*

V spomin FELICITI – CITI Podgorelec

Slovo je zadnja postaja na življenjski poti od rojstva in poslednje dejanje vsakega človeka.

Na pragu novega leta nas je vse presunila žalostna vest, da nas je za vedno zapustila naša Cita, ki je delovala kot prostovoljka v DU Beltinci.

Po upokojitvi se je dejavno vključila v projekt DU Beltinci » Starejši za višjo kakovost življenja doma«, za obiskovanje starejših na njihovih domovih. Čeprav se je sama borila s svojo boleznijo,

je do zadnjega dne ohranila optimizem in velikodušno pripravljenost pomagati in prisluhniti starejšim, ki so si vedno želeli njene bližine.

Draga Cita, odšla si mnogo prezgodaj. Imela si še načrte, ki so žal ostali neizpolnjeni. Tako kot te bodo pogrešali tisti, ki si jih rada obiskovala, te bomo pogrešali vsi prostovoljci ,ki smo delovali kot ena družina.

Pride čas, ko ni več časa, ko se stopinja ustavi in ne more naprej!

Hvala, draga Cita, za to kar si bila, za tvoje prijateljstvo, za vse, kar si storila za lepše življenje, posebno starejših. Ostala boš v naših srcih, radi se te bomo spominjali.

Počivaj v miru in naj ti bo lahka domača zemlja.

Prostovoljke DU Beltinci

Citi

Molče s solzami se borimo,
ko ob tvojem grobu stojimo.
»Naj bo le mora«, si zaželim,
a ti tiho spiš in več ne trpiš.

Ne jokajte ob mojem grobu.
Ni me tam, ne spim.

V zimskem snegu se iskrim,
boleče srce vam hladim.
Sem v pomladni sapi vetra,
ki nosi vonj prvih zvončkov.

Sem sončni žarek v žitnem polju
prekmurske ravnice, ki sem jo ljubila srčno
in deževna kaplja sem na jesen,
ko narava počivat se pripravlja.

Sem zjutraj ptica v mirnem letu,
kot lastovka, ki se poslavlja.
Zvečer kot zvezda zažarim in vas spomnim,
da ne spim, nad vami bedim.

Prosim, ne jokajte ob mojem grobu.
Nisem tam, ne spim.

*Tvoje prijateljice,
prostovoljke iz Dokležovja.*

Šolstvo v Dokležovju skozi čas

Povzeto po zbranem gradivu učiteljice Helene Copot - Lenčke

3. del

1952 – 1958

Po odhodu učiteljice Katarine Zver je bil kot pripravnik imenovan Ludvik Pleteršek, absolvent državnega učiteljskega v Mariboru, na njegovo mesto pa pripravnica Rozina Volaj.

V šolskem letu 1952/1953 je prišlo do združitve šole Bakovci – Krog. Sedež šole je bil v Krogu, šola Dokležovje pa se je odcepila od šole Bakovci. V Dokležovju je začel poučevati učitelj Rado Meglič. Poučeval je učence od 5. do 7. razreda. V tem šolskem letu so bile na šoli tri učne moči. Pouk je nadzoroval inšpektor Franc Pajtler. Naslednje šolsko leto so šolo razširili v štiri oddelke. Na novo se je zaposlil Adolf Belak, naslednje leto pa je šola postala petoddelčna. Na njegovo mesto je 18. oktobra 1954 prišel Drago Škerget in bil na šoli vse do leta 1972. V času službovanja je bil tudi upravitelj (1957-1965), vodja šole (1966 – 1972) in pomočnik ravnatelja OŠ Bakovci (1968-1971).

Na šoli je bilo 15. 11. 1954 ustanovljeno upraviteljstvo pod vodstvom Ladislave Žebavec. V tem letu so člani pionirske organizacije pobirali polže in zdravilna zelišča. S prisluženim denarjem so kupili knjige in tako obogatili pionirsko knjižnico. Ob koncu šolskega leta so učenci 6. do 8. razreda šli na izlet in si ogledali Opatijo, Reko, Postojno in Ljubljano. Ostali učenci pa so šli v Ptuj, kjer so si ogledali razne zgodovinske znamenitosti. Iz kronike je razvidno, da so že takrat dajali velik poudarek šolskim izletom.

Veliko slavlje je bilo 18. septembra 1955, ko so gasilci praznovali 50-letnico gasilstva v Dokležovju. Učitelja Rada Megliča je nasledila učiteljica Marjeta Žnidaršič, ki se je naslednje leto poročila in prevzela priimek Škerget. Na šoli je poučevala vse do leta 1978. Od leta 1972 do 1978 je bila tudi vodja šole. Delo na šoli je nadzoroval inšpektor Regoršek (1955 -1958).

V letu 1956/57 se je na šoli zaposlila učiteljica Ljudmila Budja. Prišla je iz Rogaševcev. Nadomestila je učiteljico Volajevo. Ob koncu šolskega leta so učenci od 1. do 6. razreda šli na izlet v Maribor, učenci 7. in 8. razreda pa so bili tri dni v Rovinju.

V šolskem letu 1957/58 je upraviteljstvo šole prevzel Drago Škerget. Velik poudarek so dali zunanjemu videzu šole in okolice. Napravili so novo ograjo ter uredili cvetlični in zelenjavni vrt. Na novo so nasadili sadno drevje, dvorišče pa posuli z gramozom. Popravili so tudi drvarnico. V 1., 2. in 3. razred so vpegljali nove učne načrte. Prejemali so Pionirski list, Pionir, Ciciban, Čebelico in Sinji galeb. Pod okriljem PO so delovali različni krožki: dramski, pevski, šahovski, fizikalni in tehnični krožek. V tem letu je na šolo prišla tudi učiteljica Štefka Golob, Ladislava Žebavec pa je odšla v Maribor.

Se nadaljuje.
Metka Behek

Izbor talentov na OŠ Beltinci

Šolska skupnost je skupaj s kulturno umetniškim aktivom pripravila program osmega marca 2011, ki je bil sestavljen iz izbora talentov in plesa v maskah.

Učenci so sev oddelkih z veseljem pripravljali že na pred izbor, ki je trajal cel mesec. Nastope je pripravilo kar devetnajstih oddelkov. Na talentih so učenci igrali na različne instrumente, pripravili so pevske in plesne točke. Vsi nastopajoči so bili zelo dobri, komisija pa je izbrala tri nastope, ki so še posebej zstopali. Zmagovalci so bili: Lara in Lucija Čolnik (I. triada) s pesmijo Petelinček, Kristijan in Sebastjan Horvat (II. triada) z igranjem na bobne in Maja Graj (III. triada) s plesno točko. Zmagovalci so dobili za nagrado ogled filma po lastni izbiri.

Za šolsko skupnost:
Angela Svenšek

Izbor talentov na OŠ Beltinci

40. tekmovanje mladih glasbenikov Slovenije

Od 14. – 20. februarja 2011 je v Mariboru, Slovenski Bistrici na Ptuj potekalo 14. regijsko tekmovanje mladih glasbenikov Štajerske in Pomurja. Tekmovanja se je udeležilo tudi sedem učencev Glasbene šole Beltinci, ki so tekmovali v disciplinah trobenta, rog, harmonika in tolkala. Uspeh tekmovalcev je bil več kot odličen. Kar pet tekmovalcev od sedmih je prejelo zlato priznanje in se tako uvrstilo na državno tekmovanje.

ime tekmovalca	instrument	dosežek	mentor
Jan Matija Horvat	trobenta	zlato priznanje	Bojan Bezjak
Jan Lukač	rog	srebrno priznanje	Bojan Bezjak
Žan Hozjan	trobenta	bronasto priznanje	Bojan Bezjak
Gregor Pojbič	tolkala	zlato priznanje	Denis Dimitrič
Jan Čizmazija	tolkala	zlato priznanje	Denis Dimitrič
Jernej Jerebic	harmonika	zlato priznanje	Boštjan Baša
Nikolaj Zver	harmonika	zlato priznanje	Matej Zavec

Od 14.-24. marca 2011 je v Brežicah, Novem mestu in Krškem potekalo državno tekmovanje. Tudi tam so se naši učenci odlično odrezali. V posamezni starostni kategoriji je bilo tudi preko dvajset tekmovalcev iz vse Slovenije in zamejstva. Naši mladi glasbeniki so dosegli naslednje rezultate:

ime tekmovalca	instrument	plaketa (mesto)	točke	mentor
Jan Matija Horvat	trobenta	bronasta plaketa (16.)	87,67	Bojan Bezjak
Gregor Pojbič	tolkala	zlata plaketa (6.)	95,00	Denis Dimitrič
Jan Čizmazija	tolkala	zlata plaketa (2.)	97,00	Denis Dimitrič
Jernej Jerebic	harmonika	zlata plaketa (2.)	95,67	Boštjan Baša
Nikolaj Zver	harmonika	srebrna plaketa (4.)	93,33	Matej Zavec

Jernej Jerebic na 40. tekmovanju mladih glasbenikov Slovenije

Tekmovanja se je udeležil tudi naš učitelj, sicer še študent na Univerzi za glasbo v avstrijskem Gradcu, Matjaž Balazic. Tudi on se je odlično odrezal, saj je za osvojenih 92,33 točke prejel srebrno plaketo in zasedel drugo mesto.

Ti rezultati našo »podeželsko« glasbeno šolo uvrščajo med najuspešnejše v Sloveniji, saj je glede na število vseh vpisanih učencev šola na državnem tekmovanju zastopala zelo veliko tekmovalcev.

Uspeh naših glasbenikov je v prvi vrsti rezultat kvalitetnega dela in sodelovanja med učenci, starši, učitelji ter vodstvom zavoda. Vključenost šole v lokalno skupnost zagotavlja obojestransko odprtost za sodelovanje, kar se v tem primeru močno odraža tudi na prepoznavnosti občine.

Hvala vsem, ki nam stojite ob strani in nas kakorkoli podpirate.

Matej Zavec, ravnatelj

Da se lepi spomini ne izbrišejo...

in vaše besede: »vedite, da je otrok srečen le, če lahko svoje veselje ob igri deli še z drugimi«, in ne pozabite »... velik je človek, ki ne izgubi srce otroka ...«

Spoštovana gospa ravnateljica Miroszlava Šömen – vam v zahvalo ob zasluženi upokojitvi!

V štirinajstih letih, kar ste bili ravnateljica Vrtca Beltinci, ste nas ponesli v svet ustvarjalnosti, inovativnosti ter osebnostne in poklicne rasti. Z uspešnim sodelovanjem smo prispevali h graditvi in rasti kakovostnega vrtca, prav tako pa tudi s strokovnim pristopom do otrok in povezovanjem v širšem slovenskem pedagoškem prostoru.

Zato

ISKRENA HVALA

v imenu vseh, ki smo v Vrtcu Beltinci in tudi otrok.

Sedaj, ko imamo novo ravnateljico, verjamemo, ker želimo, da bomo dobro zastavljeno pot uspešno nadaljevali.

Kolektiv Vrtca Beltinci

Mira Šömen

Igraje v matematiko

Kot študentka predšolske vzgoje sem v vrtcu izvajala integrirano prakso, katere cilj je bil opazovati matematične aktivnosti, ki potekajo čez dan v skupini. Z veseljem sem ugotovila, da matematika v vrtcu ni nič novega, saj smo imeli že temo s področja matematike in da imajo otroci v vrtcu bogato matematično spodbudno okolje: plakati, ki smo jih naredili na temo, aplikacije, ob katerih si razvijajo matematično mišljenje, številčni trak od 1-10, ob katerem se otroci srečujejo z zapisi števil, vremenski koledar, kjer s simboli zapisujejo vremensko stanje, število prisotnih otrok, dva različna grafična prikaza najljubše pravlјice za razvoj abstraktnega mišljenja, zemljevid sveta, kjer se orientirajo tudi po straneh neba.... Aktivnosti vsakodnevno dopolnjujemo s štetjem, preštevanjem. V jutranjem krogu razvijamo kratkoročni in dolgoročni spomin z igrami za sproščanje, npr. Prostor na moji levi strani je prazen, Palček Kazalček, Jaz nisem zeleni krokodil, Kdo je zamenjal copatke... pa prav tako skozi prijetno in umirjeno igro spodbujamo matematično mišljenje.

Za popestritev smo izdelali še druge skupinske igre z matematičnimi cilji, ki se jih igramo prav vsak dan, ker imajo

Igranje z matematiko

pridih zdrave tekmovalnosti, kar otroke dodatno motivira.

Sproščeno, prijateljsko vzdušje v skupini prispeva k razvoju kognitivnih sposobnosti, še posebej pa si otroci ob taki klimi razvijajo socialno-emocionalne veščine za ohranjanje vrednot v našem ožjem in širšem družbenem okolju in za razvoj pozitivne samopodobe. Zato smo na vidno mestu v skupini zapisali:

Vsi smo dobri,
vsi smo lepi,
vsi pametni,
samo drug od drugega
se nekoliko razlikujemo.
Ampak-prav zato je svet zanimiv.
(Ross, 2009)

In to vsak dan ponovimo.

Alenka Balažic

Utrinki iz enot Vrtca Beltinci

V naših enotah je življenje in delo pestro in živahno. Vsaka izmed njih predstavlja utrinek, skupaj pa tvorijo celoto v »Bibin svet« - Vrtec Beltinci.

V INDIJANSKI VASI (enota »Slamica« Lipovci)

S pomočjo knjig smo spoznavali prvobitno življenje severnoameriških Indijancev staroselcev. Otroci so se seznanili z različnimi oblikami družin in družinskih skupnosti. Brali smo zgodbe:

- ❖ Mali indijanček Padajoči sneg
- ❖ Mala indijančica Plesoči list
- ❖ Dobro srce.

Izdelali smo si indijanske perjanice,

male indijance, bobne, slikali s čopiči. S pomočjo staršev smo izdelali loke in ribiške palice, nadeli pa smo si indijanska imena. Nato smo se igrali ustvarjalno igro indijanska vas, poslikali smo si obraze, oblekli indijanska oblačila in razdelili vloge. Igrali smo se družinsko življenje indijancev po njihovih tradicionalnih pravilih: moški lovijo bizone, skrbijo za konje, ženske kuhajo, skrbijo za otroke in domači šotor.

Poslušali smo indijanske pesmi ter zaplesali na pesem »Zimba, zimba, zaja«.

Hvala vsem staršem, ki ste nam pomagali, da smo naš načrt uspešno realizirali.

Ob slikanici »Mali indijanček Padajoči sneg« smo se igrali in se pridružili

vsem, ki jim ni vseeno, kako se počutijo naši otroci, kako se jim godi in kakšen odnos imajo do narave, živali in soljudi.

PUSTOVANJE V ENOTI »SONČEK« DOKLEŽOVJE

Na pustni torek se je v enoti Sonček Dokležovje iz igralnic slišala vesela

glasba, ki je maškare vabila k plesu, pustnemu rajanju oziroma pustni zabavi. Pustne maske iz obeh oddelkov so se družile in veselile v igri, se med seboj spoznavale, zabavale, ob poskočni glasbi tudi zaplesale in odganjale mrzle dneve in poslednje zimske sile. Zabavni program je trajal preko celega dneva. Kot že nekaj let, pa smo se tudi letos odpravili na pustno povorko po vaških ulicah. Na povorko smo povabili starše, vendar so namesto njih prišli lovci, hudički, dame, muce, Pike Nogavičke. Ker je povorka po vasi že tradicionalna, so nas vaščani čakali v nestrpnem pričakovanju, da bi ujeli veselje otrok in nadvse nasmejane in razigrane obraze. Maske so bile tudi med povorko živahne, vesele, glasne, tako kot se za njih spodobi in je tudi prav, igrale so na instrumente, prepevale vesele pustne pesmi in z vso močjo preganjale zimo. Izjave vaščanov, staršev in navdušenih opazovalcev so klicale na še več takšnih veselih in srčnih dogodkov na vasi.

SKRB ZA ZDRAVJE NAŠIH OTROK (enota »Bibe« Beltinci)

V času otroštva naši otroci hitro rastejo in se razvijajo. "Zraste vse, kar vidimo – roke, noge, pa tudi vse, kar ne vidimo – srce, pljuča, črevesje – zato otrok potrebuje zadostne količine raznolike in kakovostne hrane", kakor pravi naš vodja prehrane.

Za razvoj otroka je pomembna še vsakodnevna telesna aktivnost, spanje oz. počitek, skrb za čisto okolje, predvsem pa bivanje na prostem.

OČISTIMO MELINCE (enota »Cigelček« Melinci)

V soboto, 26.3.2011, smo v okviru očistevalne akcije izvedli srečanje s starši. Povabili smo jih s plakatom in vabili, ki smo jih izdelali skupaj z otroki. Namen srečanja je bil očistiti pot, po kateri hodimo na sprehode.

Po vrnitvi v vrtec smo posadili drevo, zraven smo dali steklenico s poslanico in risbami otrok.

Po dobro opravljenem delu smo se okrepčali s sendviči in sokom in se ob prijetnem kramljanju poslovili.

BIBA ODKRIVA LJUDSKI ZAKLAD (enota »Mlinček« Ižakovci)

V vrtcu »Mlinček« Ižakovci v letošnjem šolskem letu prvič bivata dve skupini malčkov. Bogati nas skupni projekt »Biba odkriva ljudski zaklad«. Majhni in veliki se družimo ob ponedeljkih. Skozi prepevanje ljudskih pesmi in spoznavanju ljudskih glasbil odkrivamo bogastvo ljudskega izročila v naši okolici.

V pomoč pri izvajanju projekta so nam starši in stari starši, predvsem pri

zbiranju starih ljudskih pesmi. V prednovoletnem času smo koledovali po vasi. S pesmijo smo v domove prinesli toplino otroških src.

V enoti deluje tudi otroška folklorna skupina. Z značilnimi narodnimi nošami in ljudskimi plesi bogato popestrijo marsikatero kulturno prireditev.

BABICE, DEDKI IN VNUČKE ... (enota »Sodček« Gančani)

... smo se odpravili »pustolovščini naproti«.

V znamenju medgeneracijskega druženja smo preživeli čudovit in nepozaben dopoldan na Vermida ranču v Veliki Polani.

Skozi pustolovščino nas je vodil g. Vidovič in nam z izvirnimi nalogami popestril pot do skritega zaklada. Uživali smo ob ogledu različnih živali ter jahanju konja, ponija. Otroci so se s pomočjo dedkov in babic preizkusili tudi v likovnem ustvarjanju.

Naše druženje smo zaključili z glasbo in petjem ter tako zapečatili za vse nas nepozaben dan.

Otroci iz Vrtca Beltinci
s strokovnimi delavci

Iz doma Janka Škrabana

V mesecu marcu smo poleg dneva žena v Domu Janka Škrabana v Beltincih praznovali tudi materinski dan. Pripravili smo literarno glasbeno prireditev, na kateri so se predstavili tako stanovalci doma, kot tudi zaposleni. Med nastopi stanovalcev je bila tudi naša stanovalka Danica Sraka iz Beltinca, ki je deklamirala pesem Mati. Med kasnejšim raziskovanjem smo izbrskali, da gre za pesem Simona Jenka, ki je bila napisana davnega leta 1865..

Naša stanovalka se je z njo srečala v drugem razredu osnovne šole. Pesem iz takratne čitanke je ostala živo zapisana v njenem spominu in je spremljala gospo Danico celo življenje. Tokrat jo je delila tudi z ostalimi stanovalci in zaposlenimi v domu.

Mario Šilec

*Dete revno, dete malo,
kdaj mi bodeš poplačalo
vse, kar zate skrbna mati
morala sem in hočem prestati?*

*Na rokah sem te nosila,
v bolečinah te zdravila,
noč in dan za te skrbela,
zate sem in bom živila.*

*Pojstlo kolkokrat postlala,
zibko tvojo sem zibala,
čez te sem se nagnila,
srčno sem boga prosila:
oče, hudega ga brani,
meni, sebi ga ohrani.*

(Po spominu Danice Sraka)

Utrinki iz dejavnosti ZTK Beltinci

»Silvestrovanje na prostem« v Beltincih

Zavod za turizem in kulturo Beltinci je v skupni organizaciji z Občino Beltinci, Turističnim društvom Beltinci in Vinogradniškim društvom Beltinci uspešno izpeljal prireditev »Silvestrovanje na prostem« v Beltincih, 31.12.2010.

Prireditve se je po naši oceni udeležilo čez 400 ljudi. Novo leto smo tako v Beltincih pričakali v prijetnem in zabavnem vzdušju.

Silvestrovanje na prostem smo pripravili v pokritem šotoru na parkirnem prostoru prodajalne Mercator. Za ponudbo pijače je poskrbelo Vinogradniško društvo Beltinci, za sladke dobrote pa Turistično društvo Beltinci. Obe društvi sta pomembno prispevali k uspešnosti prireditve, za kar se jima Zavod za turizem in kulturo Beltinci najlepše zahvaljuje.

Glasbena skupina Horizont je veselo in v plesnem vzdušju »razgrela« mlade in starejše obiskovalce. Nekaj minut pred nastopom novega leta je zbrane goste nagovoril župan Občine Beltinci g. Matej Gomboši, nakar je sledilo skupno odštevanje sekund vseh zbranih, tako organizatorjev kot udele-

Ljubljana, 27. – 30. januar, »Prekmurski pozvačin« s spremljevalko v noši in Zvone Šeruga, slovenski popotnik, novinar, pisec in fotograf

žencev prireditve.

Posebno zahvalo za pomoč in sodelovanje pri izvedbi prireditve namenjamo organizatorji prodajalni Mercator, d.d., Blagovnici Ravenka.

ZTK Beltinci na sejmu ALPE-ADRIA: Turizem in prosti čas 2011

Uspešna promocija slovenskih ob-

čin na 1. sejmu lokalne samouprave v Sarajevu

Osemdesetčlanska delegacija iz Slovenije se je v organizaciji SOS udeležila sejma NEXPO, med njimi 14 županov, podžupanov, zaposleni v občinskih upravah, direktorji podjetij in predstavniki NVO, da bi skupaj predstavili Slovenijo tisočglavi množici, pretežno iz lokalnih skupnosti Jugovzhodne Evrope, evropskih institucij in Kitajske. Iz občine Beltinci sta se sejma udeležila župan

Občine Beltinci, dr. Matej Gomboši in direktorica ZTK Beltinci, ga. Elica Horvat.

Na sejmu so se predstavile občine in asociacije Albanije, Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Makedonije, Romunije, Srbije, Turčije, Bolgarije, Moldavije, Črne Gore in ne nazadnje tudi Slovenije. Sejma so se udeležili tudi predstavniki Odbora regij, Evropske komisije, Sveta Evrope, Sveta evropskih mest in regij (CEMR), izjemno zanimanje za sejem NEXPO 2011 pa so pokazali tudi predstavniki lokalnih oblasti s Kitajske, ki so se sejma udeležili s kar šestdeset člansko delegacijo, ki se je z velikim zanimanjem mudila pri slovenskih stojnicah. Sejem, ki je bil namenjen spoznavanju in izmenjavi dobrih praks, so zaznamovale osrednje teme, pomembne za vsako občino in njihove občane, kot npr. energetska učinkovitost, kulturni turizem, transport, socialno vključevanje in e-uprava. Udeleženske in udeleženci so imeli možnost sodelovati na številnih prireditvah, kot konferenca Švicarske razvojne agencije o socialnem vključevanju, delavnicah, namenjenim inovativnim občinskim praksam, izmenjavi primerov dobre prakse po vsej Jugovzhodni Evropi.

Skupnost občin Slovenije je prevzela tudi celotno organizacijo delavnice z nazivom e-uprava, katero je z uvodnimi besedami in moderatorsko spretnostjo odlično vodil dr. Matej Gomboši, župan Občine Beltinci. Dejavnosti na državnem nivoju sta predstavila Maja Zupančič iz Ministrstva za javno upravo, ki je predstavila portal e-uprava in Tomaž Zver iz istega ministrstva, ki je predstavil študijo prehoda slovenske državne uprave na odprtokodno programsko opremo. Boštjan Brezovnik iz inštituta za lokalno samoupravo Lex Localis je predstavil Katalog pristojnosti občin, kjer so na enem mestu zbrane obveznosti občin s pravno podlago in vzorci aktov.

Po oceni predstavnikov SOS-a je udeležba na sejmu dosegla različne pozitivne učinke od predstavitve dobrih praks, izmenjave izkušenj, mreženja med slovenskimi udeleženci javnega in zasebnega sektorja do mreženja z udeleženci tujih držav. Predvsem navezo-

vanje in poglobitev stikov med slovenskimi udeleženkami ter udeleženci je bilo v pogovorih izpostavljeno kot zelo koristno.

(Vir: Skupnost občin Slovenije)

ZAVOD ZA TURIZEM IN KULTURO BELTINCI

(kratki povzetek iz Letnega poročila 2010)

Zavod za turizem in kulturo Beltinci (v nadaljevanju: zavod) kot krovna občinska organizacija na področju turizma in kulture skrbi za načrtovanje in izvajanje promocije kulturne in turistične ponudbe občine Beltinci, za spodbujanje razvoja ter trženje obstoječih in novih produktov, kot pomembnega dela celovite turistične ponudbe pokrajine ob Muri.

Posebno pozornost namenja zavod spodbujanju društvene dejavnosti (kulturna, turistična idr. s turizmom povezana društva), ki s svojimi vsebinami soustvarjajo in sooblikujejo turistično in kulturno podobo občine Beltinci.

Leto 2010 predstavlja za Zavod za turizem in kulturo Beltinci šesto leto delovanja. V skladu z vsakoletno naraščajočo dinamiko poslovanja, je zavod tudi v letu 2010 uspešno zaključil poslovno leto in s tem upravičil svoje poslanstvo.

Poleg uspešnega nadaljevanja izvajanja neprofitne oz. javne dejavnosti, se zavod aktivno udeležuje tudi na trgu, na katerem mu uspeva pridobiti večinski delež svojega prihodka. Uspešno delovanje na trgu predstavlja velik izziv, saj so aktivnosti, ki jih zavod izvaja, usmerjene na področja javnega interesa in v zagotavljanje dostopnosti javnih kulturnih dobrin, njihovo nemoteno izvajanje pa je v današnji dobi, kjer šteje le kratkoročni dobiček, izredno težavno.

Zavod za turizem in kulturo Beltinci je v letu 2010 ustvaril skupaj 278.738,78 EUR prihodkov. Odhodki pa so znašali skupaj 271.109,76 EUR. V skupnih prihodkih predstavlja delež sofinanciranja dejavnosti zavoda s strani Občine Beltinci 18 %.

Presežek prihodkov nad odhodki v letu 2010 je znašal 7.629,02 EUR.

Glavna področja delovanja zavoda v letu 2010:

- **Tržno komuniciranje** (izdaja promocijskih materialov, oglaševanje, odnosi z javnostmi, informiranje in informacijski sistem, pospeševanje prodaje).
- **Organizacija prireditev in dogodkov** (lastne prireditve, dogodki in sodelovanje v prireditvah drugih organizatorjev).
- **Razvoj in kakovost ponudbe** (priprava in izvajanje projektov, upravljanje s ponudbo na izletniških točkah, spodbujanje investicij v turistično infrastrukturo)
- **Informiranje in agencijska dejavnost** (informiranje v dveh informacijskih pisarnah – grad Beltinci in Otok ljubezni ter organizacija in prodaja turističnih aranžmajev – izletov)
- **Dostopnost javnih kulturnih dobrin** (stalna razstava *Zgodovina zdravstva v Pomurju*, stalna razstava *Büjraštvo na reki Muri*, Ohranjanje tradicije brodarstva in mlinarstva).
- **Področje društvene dejavnosti** (spodbujanje društvene dejavnosti in pomoč pri izvajanju dejavnosti turističnih, kulturnih idr. društev).

Svojo dejavnost je izvajal zavod na treh lokacijah:

- Grad Beltinci (sedež zavoda in informacijska pisarna, stalna razstava)
- »Otok ljubezni« Ižakovci, »Brežna hiša« (informacijska pisarna in prodajalna), brod, mlin
- Melinci (brod)

Zaposleni

V Zavodu za turizem in kulturo Beltinci je bilo v letu 2010 zaposlenih skupaj petnajst (15) oseb: direktorica (1), pisarniški referent V. (1) in trinajst (13) oseb v zaposlitvenih programih javnih del Zavoda RS za zaposlovanje.

ZTK Beltinci
Elica Horvat, direktorica

Hanna državna prvakinja

Merilo uspešnosti in pravilnosti delovanja kluba so rezultati, ki jih klub dosegla na državnih prvenstvih. Da smo na pravi poti, potrjujejo naši tekmovalci, ki zelo uspešno tekmujejo.

Na nedavnem prvenstvu mlajših dečkov in deklic je Hanna Mazouzi osvojila prvo mesto in postala državna prvakinja, kar je prvi naslov za naš klub. Uspeh sta dopolnila Jan Lukač in Teo Toplak, ki sta osvojila tretji mesti. To je rezultat, ki obeta za naprej, posebej če upoštevamo, da se je prvenstva udeležilo 235 tekmovalcev, da si za medaljo moral petkrat zmagati.

Uspešna sta bila tudi naša kadeta Filip Tratnjek s petim mestom in Damir Miholič, ki pa je bil tretji. Boljše uvrstitve so jima žal ušle zaradi poškodb in bolezni pred državnim prvenstvom. Vseeno pa lahko njun dosežek ocenimo pozitivno.

Državnega prvenstva članov so se udeležili Tim, Niko in Andraž. Tim in Niko sta osvojila sedmi mesti, Andraž pa je po porazu ostal brez uvrstitve. Glede na to, da je Tim star 16 let in da Niko in Andraž tri leta nista trenirala, je rezultat dober.

Posebnost juda je državno prvenstvo po pasovih, kjer se med seboj pomerijo tekmovalci z isto stopnjo pasu, se pravi znanja. Tim in Niko sta med rjavimi pasovi osvojila tretji mesti.

Pri starejših dečkih je Miha osvojil

peto mesto, kar je dober rezultat, saj je bil mlajši od večine in bo naslov naskakoval naslednje leto.

V času od decembra pa smo zmagovali še po turnirjih v Lendavi, M. Soboti, kjer smo bili ekipni zmagovalci pri mladincih in cicibanah, v Bruck an der Muru, Leobnu, Eichfeldu, Lignianu, Ptuj. Skratka, z nobenega tekmovanja nismo prišli brez medalj.

Decembra smo organizirali prvi turnir v Beltincih, ki se ga je udeležilo 105 tekmovalcev iz Slovenije in Hrvaške. Žal zaradi obilnega snega niso prišli Avstrijci, Madžari in še nekateri naši klubi, čeprav so bili prijavljeni. Pred pričetkom tekmovanja se je predstavil naš vrtec, ki je pokazal, kaj so se naučili v treh mesecih. Poželi so velik aplavz dedkov, babic, mamic, očetov, trenerjev in tekmovalcev. Dvorana je bila nabito polna. Po otvoritvenem govoru gospoda župana, dr. Mateja Gombošija, smo pričeli s tekmovanjem. Zraven kopice medalj, ki so jih osvojili naši tekmovalci, smo osvojili ekipno tretje mesto. Organizacija turnirja zahteva veliko dela, zato bi se rad zahvalil vsem staršem, trenerjem, hišnikom na šoli, ki so nesebično pomagali, da smo tekmovanje uspešno izpeljali. Prav tako ne bi šlo brez naših sponzorjev in donatorjev, ki

Zlata Hanna Mazouzi in bronasta Jan Lukač ter Teo Toplak s trenerjem

so se odzvali na naše prošnje. Posebna zahvala gre podjetju Tratnjek d.o.o., ki je postalo naš generalni sponzor, in podjetju Vitalist d.o.o. iz Nove Gorice.

Januarja smo organizirali področno državno prvenstvo osnovnih šol, kjer so se naši tekmovalci odlično odrezali.

Posebno čast pa nam je izkazala Judo zveza Slovenije, ki je imela v Beltincih sejo IO JZS.

Vpis novih članov je mogoč skozi vse leto, lahko nas obiščete na treningu, lahko nas pokličete po telefonu ali na naši spletni strani www.judo-ms.si in facebooku »judo klub beltinci«.

Kontakt: Iztok Jerebic 031-506-707, Bogdan Lešnjak 031-791-826, Tarik Mazouzi 041-550-015.

Športni pozdrav!

Judo klub Beltinci,
Iztok Jerebic

Pomurska liga v pikadu

Končalo se je tekmovanje v pomurski ligi - pikado za sezono 2010/2011. V ligi je letos sodelovalo deset ekip, od tega kar sedem iz občine Beltinci. Prvaki so postali igralci ekipe Pico iz Melinec.

Zmagovalna ekipa Pico

Končna lestvica :

	ekipa	tekem	zmage	porazi	seti	igre	točke
1.	PICOLO (Melinci)	18	16	2	316 : 134	696 : 392	32
2.	MAŽI BAR 1 (Ižakovci)	18	15	3	280 : 170	645 : 446	30
3.	F1 PAJEK (Dokležovje)	18	14	4	294 : 156	655 : 426	28
4.	OSA (Radomerje)	18	14	4	270 : 180	621 : 469	28
5.	ŠD DOKLEŽOVJE (Dokležovje)	18	9	9	225 : 225	539 : 541	18
6.	AC KUCHAR (Bakovci)	18	8	10	218 : 232	549 : 553	16
7.	ČARNE VRANE (Ižakovci)	18	7	11	204 : 246	509 : 562	14
8.	VIKTORIJA (Filovci)	18	3	15	135 : 315	375 : 702	6
9.	PAJDAŠJE (Dokležovje)	18	2	16	159 : 291	420 : 652	4
10.	MAŽI BAR 2 (Ižakovci)	18	2	16	149 : 301	412 : 678	4

Matjaž Györek

6. občinski turnir v pikadu

Športno društvo Dokležovje je organiziralo že 6. Občinski turnir v pikadu za pokal Občine Beltinci. V dvorani vaškega doma v Dokležovju se je zbralo 46 tekmovalcev in tekmovalk iz občine Beltinci, ki so se pomerili v dvojicah, moški ter letos prvič tudi v ženski konkurenci. Rezultati so bili sledeči:

Moški:

1. Peter Antolin (Ižakovci)
2. Zlatko Tamaš (Melinci)
3. Daniel Duh (Melinci)
4. Tomaž Maroša (Melinci)

Ženske:

1. Antonija Arvaj (Dokležovje)
2. Alenka Hajdinjak (Ižakovci)
3. Monika Jerebic (Ižakovci)
4. Mojca Škafar (Ižakovci)

Najboljše v ženski konkurenci

Dvojice:

1. Peter Antolin (Ižakovci) in Samo Lipič (Dokležovje)
2. Sebastjan Vohar (Dokležovje) in Tomaž Bojnec (Lipovci)
3. Branko Žižek (Dokležovje) in Roman Tivadar (Dokležovje)

Matjaž Györek

7. vaški turnir v pikadu

ŠD Dokležovje je v dvorani vaškega doma organiziralo 7. Vaški turnir v pikadu za pokal KS Dokležovje, ki so se ga lahko udeležili krajani naše vasi, pa tudi »bodoči« Dokležanci.

V kategorijah dvojic, moških, žensk in letos prvič tudi otrok se je pomerilo 47 igralk in igralcev. Najboljši so bili nagrajeni s pokali in medaljami, ki jih je prispevala KS Dokležovje, vsi otroci pa so prejeli tudi praktične nagrade podjetja Hribar-OS iz Kranja.

Rezultati:

Moški 301 Double Out

1. Roman Tivadar
2. Matjaž Györek
3. David Lukač
4. Matija Šiško

Ženske: 301 Master Out

1. Mateja Farič
2. Monika Horvat
3. Mateja Antolič
4. Irena Muhič

Otroci

Otroci: High Score

1. Saša Škraban 5141 točk
2. Aleš Raduha 4898 točk
3. Benjamin Balažic 4252 točk
4. Nina Tivadar 4249 točk

Dvojice : 501 Master Out

1. Janez Farič in Aleš Raduha
2. Tadej Antonič in Irena Muhič
3. Roman Tivadar in David Balažic

Matjaž Györek

Kako zmanjšati sol v prehrani?

Od kod prevelike količine soli v hrani? Približno 75 % celotne dnevno zaužite soli prihaja iz predelanih živil, torej živil, ki jim je med predelavo ali pripravo dodana sol. Okrog 10 % celotne dnevno zaužite količine soli dobimo iz živil, v katerih je sol naravno prisotna. Z dosoljevanjem pri kuhanju dobimo še okrog 15 % soli.

Dobro je vedeti, da so največji viri zaužite soli:

- kruh in krušno pecivo, s katerima zaužijemo kar 1,8 g zaužite soli dnevno,
- različne salame, hrenovke, pršut, klobase in podobno, ki predstavlja jo 1,7 g zaužite soli dnevno,
- predelana zelenjava, s katero zaužijemo 0,4 g soli dnevno (predvsem konzervirana zelenjava),
- neustrezna priprava hrane in dosoljevanje pri mizi,
- prehranjevanje zunaj doma (hrana vsebuje veliko soli).

Primer, ki sledi, je dovolj zgovoren. Z eno pico zaužijemo 12 g soli, kar pomeni, da že z eno pico za 140 % presežemo priporočeno količino dnevno zaužite soli! To pa ni vsa sol, ki smo jo ta dan zaužili.

Kako zmanjšati sol v prehrani? Predvsem se izogibajmo hrani, ki vse-

buje veliko soli: pripravljenim jedem, sendvičem, konzervam, salamam, klobasam, hrenovkam, šunkam, pršutu, paštetam, sirom, picam, hamburgerjem, krompirčku, čipsu, slanim palčkam ipd. Poskušajmo se odvaditi dosoljevanja pri mizi, še posebej, če jedi predhodno nismo poskusili. Tako se samo navajamo na vse bolj slan okus, kar pomeni vedno večji vnos soli. Namesto soli začnimo uporabljati različna zelišča – sveža, suha ali zamrznjena.

Na voljo je zelo pester izbor začimb. Poskusimo! Veliko začimb in zelišč ima tudi druge ugodne učinke na naš organizem (uravnavajo tek, izboljšujejo prebavo ...). Cele, zrnate začimbe (lovor, poper, brinove jagode) dodajajmo jedem na začetku kuhanja, da pravčasno izločijo svojo aromo, narezane, mlete začimbe pa 10 minut pred koncem kuhanja. Za popestritev okusa jedem dodajmo pražena semena (sezam, sončnično seme). Izogibajmo se juham iz vrečk, jušnim kockam, slanim začimbam in podobnim koncentratom.

Pozorni bodimo tudi na združevanje živil. Tako na primer kislo zelje in repo, ki vsebujeta precej soli, kombiniramo s svežim mesom ter ne dodajamo soli. Pri nakupu živil obvezno preberimo deklaracijo na embalaži. Čim pogosteje izbirajmo živila, ki vsebujejo do 0,3 g soli/100 g oziroma 0,1 g natrija/100 g.

Živil, ki vsebujejo več kot 1,5 g soli/100 g živila oziroma izdelka ali več kot 0,6 g natrija, se izogibajmo.

Kaj še moramo vedeti o soli? Sol je pomemben vir joda. Namreč: v Sloveniji je jodiranje soli obvezno. Pri pečenju se izgublja četrtnina, pri kuhanju pa več kot polovica joda. Zato jed solimo šele proti koncu kuhanja.

Narastek s krompirjem in špinačo

1 kg krompirja
40 dag zamrznjene špinače
čebula
česen
sol
poper
4 žlice olja
majaron, muškatni oreh
2 jajca in 2 beljaka
3 žlice mineralne vode

Skuhamo krompir in ga pretlačimo. Na 2 žlicah olja dušimo čebulo, špinačo, česen. Dodamo vodo in začimbe. Malo ohladimo, umešamo rumenjake, krompir ter čvrst sneg iz 4 beljakov. Spečemo v namazanem pekaču.

*Prim.mag. Branislava
Belović, dr. med.*

*Zavod za zdravstveno varstvo
Murska Sobota*

Vabljeni k udeležbi v programu Svit

Kaj je program Svit?

Program Svit je državni program presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih in rakavih sprememb na debelem črevesu in danki. Rak debelega črevesa in danke sodi med najpogostejše rakave bolezni pri nas. Bolezen, ki je odkrita v predrakavi fazi, je lahko ozdravljiva in ima bistveno boljši izid. Cilj programa je odkrivanje prikrite krvavitve v blatu in nato po potrebi napotitev na natančnejše preiskave črevesja, ki pojasnijo vzrok prikrite krvavitve v blatu ter ustrezno nadaljnje ukrepanje ali zdravljenje. Prikrita krvavitve v blatu je znak številnih bolezni črevesja,

med drugim tudi raka debelega črevesa in danke.

Zakaj se izvaja program Svit?

Program Svit se izvaja zaradi naraščajočega števila zbolelih za rakom debelega črevesa in danke pri prebivalcih Slovenije in zaradi možnosti zgodnjega odkrivanja in preprečevanja oziroma zdravljenja. Potek in izid bolezni sta bistveno boljša, ko je bolezen odkrita zgodaj.

Komu je namenjen?

Namenjen je moškim in ženskam, starim med 50 in 69 let, predvsem za-

radi tega, ker število zbolelih skokovito narašča po 50. letu starosti. Predvideva se rast števila obolelih. Nekoliko pogostejše zbolevalo moški kot ženske.

Kaj vpliva na obolevnost?

Poleg starosti na zvišanje tveganja za obolevnost vpliva nezdrav življenjski slog, predvsem premalo gibanja, debelost, nezdrava prehrana, alkohol in kajenje.

Verjetnost za obolevnostjo je večja pri posameznikih, čigar ožji sorodniki so zboleli za rakom na debelem črevesu in danki ter pri osebah s kroničnimi vnetnimi boleznimi črevesa.

Kako poteka udeležba v programu Svit?

Prebivalci v starosti od 50 do 69 let bodo dobili po pošti vabilo k udeležbi v programu in podrobno pisno pojasnilo. Center Svit vabi na parno leto osebe s parno letnico rojstva in na neparno koledarsko leto vabi osebe z neparno letnico rojstva.

Program temelji na pregledu vzorca blata na prikrito krvavitve. Iz centra Svit s sedežem v Ljubljani pošiljajo po pošti vabila k udeležbi v programu.

Oseba, ki dobi vabilo, podpiše izjavo o sodelovanju in jo pošlje v priloženi kuverti nazaj v center Svit. Takrat se dejansko začne udeležba.

V naslednjem koraku pošlje Center Svit v kuverti pojasnilo in komplet za odvzem vzorca blata. Najpomembnejše je najprej natančno prebrati navodila, kjer je opisan postopek za odvzem vzorca blata. Priložen je komplet za odvzem vzorca. Komplet se sestoji iz dveh tulcev in dveh palčk. Ko se odvzame vzorec blata s palčko, je potrebno palčko potisniti v tulec in dobro zapreti, dokler se ne sliši zvok zapiranja. Ta postopek se lahko opravi samo enkrat. Vsaki poskus ter ponovno odpiranje tulca popolnoma uniči vzorec ali komplet.

Potreben je odvzem dveh vzorcev blata v dveh različnih dnevih. Vzorce je

potrebno hraniti na hladnem (na temperaturi v hladilniku) do pošiljanja. Vzorec je treba dati v priloženo označeno kuverto ter oddati na pošto in ne v poštni nabiralnik.

Rezultat testa pride po pošti v enem tednu. V primeru negativnega izvida, kar je najpogostejše, bo oseba vabljen v program Svit ponovno čez dve leti.

V primeru pozitivnega izvida - prisotne prikrite krvavitve v blatu - oseba dobi navodila za nadaljnji postopek. Prikrita krvavitve v blatu ne pomeni končne diagnoze. Pomeni, da je potrebno ugotoviti vzrok krvavitve. Obvestilo o pozitivnem izvidu dobi tudi izbrani zdravnik.

Nadaljnje preiskave se izvajajo v dogovoru s osebnim zdravnikom. Osebe, vključene v program Svit, dobijo termin za nadaljnjo preiskavo - kolonoskopijo - zelo hitro. S pomočjo centra Svit se določi termin preiskave. Navodila in priprave za kolonoskopijo poda osebni zdravnik. Po navadi ni boleča, lahko pa je neugodna. Kolonoskopija je zanesljiva diagnostična metoda za odkrivanje sprememb na debelem črevesu in danki.

Prednosti programa Svit

Vse poteka od doma in na domu. Potrebno je samo poslati po pošti izjavo o

sodelovanju oziroma vzorec blata, kar je enostaven in neboleč postopek.

Postopek poteka med centrom Svit v Ljubljani in vabljen osebo. Zagotovljena je tajnost osebnih podatkov.

Udeležba in preiskave so brezplačne, tudi stroškov poštne ni. Praktično ni čakalnih dob. Če rakave spremembe odkrijemo dovolj zgodaj, je zdravljenje zelo uspešno.

Program Svit je zagotovil še telefonsko številko, na kateri se lahko dobijo vsa dodatna pojasnila, poleg tega pa so zagotovljene brošure tudi v madžarskem jeziku. Za slepe in slabovidne obstajajo navodila za sodelovanje v obliki zvočnega zapisa.

Več informacij o programu Svit dobite:

Program Svit, p.p. 241
1001 Ljubljana
Tel. 01 620 4 521, informacije od 9.00-14.00 vsak delovni dan
Elektronski naslov:
info@program-svit.si
www.program-svit.si

Asist. mag. Tatjana Krajnc Nikolić,
dr.med., spec., Zavod za
zdravstveno varstvo Murska Sobota
Vir: Gradiva Programa svit

Živali, naši bratje in sestre po materi zemlji

»Vsaka žival ima dušo, vsaka ima srce, čeprav se tega ne zavedamo, so skoraj kot ljudje. Ko luč v njih ugasne, žalostni smo in se zavedamo, koliko nam pomenijo!«

Lea Eva Müller, velika borka za živali, je leta 1989 v Nedeljskem Dnevniku objavila zanimiv članek z naslovom: »Tudi živali imajo svoje pravice«. V njem pove, da se zbirajo in trudijo, da bi rešili od narave tisto, kar je zaradi človekovega ravnanja ogroženo. Pri živalih je ta ogroženost pogosto povezana z mučenjem, preobremenjenostjo, zlorabo itd. Vse to je potrebno načrtno preprečiti, pretirano izkoriščanje živali prepovedati, zlorabo pa kaznovati! Širše družbene skupnosti, ki so nosilke

kulture in prosvete, bi morale v svoje programe uvesti varstvo živali pred zlorabo. Tudi otroke bi bilo potrebno že od majhnega učiti (programi v vrtcih, šolah) in jim povedati, da so živali živa bitja, ne igračke, da tudi kot oni trpijo žejo, lakoto, bolečino in strah! Tako jim ne bo težko razumeti, da imajo živali naravne pravice do človeške oskrbe ter da jim človek kot najvišje razvito bitje na Zemlji z razumom in srcem lahko nudi tolažbo, zavetje ter pomoč v stiski!«

Živali so naši bratje in sestre po materi Zemlji, a se tega mnogokrat ne zavedamo. V Bruxellesu so leta 1978 izdali Svetovno deklaracijo o pravicah živali, ki pravi, da se mora človek že od otroštva naprej učiti živali opazovati,

razumeti, spoštovati in ljubiti. V deklaraciji se oznanja: »1. Vse živali se rojevajo enakopravne pred naravo in življenjem in imajo enake pravice do bivanja; 2. Vsaka žival ima pravico do spoštovanja. Človek, tudi sam živalska vrsta, si ne sme lastiti pravice do ubijanja drugih živali. Njegova dolžnost je, da vse svoje znanje uporablja tudi za varstvo živali. Vsaka žival ima pravico do človekove oskrbe, zdravljenja in varstva. 3. Nobe-na žival ne sme biti izpostavljena trpinčenju ali izkoriščanju. Če je že usmr-titev kake živali nujna, jo je treba izvesti hi-poma, brez bolečin in mučenja. 4. Vsaka divja žival ima pravico živeti svobodno v svojem naravnem okolju, pa naj bo to zemlja, voda ali zrak in pravico do raz-množevanja. Sleherno jemanje svobode,

celo v znanstvene namene, nasprotuje tem pravicam. 5. Vsaka žival, ki običajno živi v človekovi družbi, ima pravico, da živi in raste v ritmu in življenjskih razmerah, svojstvenih svoji vrsti. Vsaka sprememba v tem ritmu in razmerah, ki ji jo vsili človek zaradi trgovskih namenov, krši te pravice. 6. Vsaka žival, ki si jo je človek izbral za svojega tovariša, ima pravico do tiste starosti, ki je značilna za njeno vrsto. Opustitev take živali je okrutno in ponižujoče dejanje. 7. Sleher na delovna žival ima pravico na razumno odmero delovnega časa in naporov ter na ustrezno prehrano in oddih. 8. Poizkusi na živalih, ki jim povzročajo telesne in duševne bolečine, niso v skladu z živalskimi pravicami – ne glede na to, ali gre za medicinske, druge znanstvene ali trgovske poizkuse. Treba je odkriti in razviti drugačne eksperimentalne metode. 9. Če žival redijo za prehrano, jo morajo namestiti, hraniti, prevažati in ubiti tako, da pri tem žival ne trpi niti strahu niti bolečine. 10. Nobene živali človek ne sme uporabljati za zabavo in razne predstave, v katerih nastopajo živali, ki niso v skladu z živalskim ponosom. 11. Vsako dejanje, ki se konča z ubojem živali, je biocid, zločin nad življenjem. 12. Vsako dejanje, ki se konča z ubojem številnih živali, je genocid, torej zločin proti živalski vrsti. Onesnaževanje in zastrupljanje življenjskega prostora živali je prav tako genocid. 13. Z mrtvo živaljo je treba ravnati spoštljivo. Nasilne scene, v katerih so žrtve živali, morajo biti prepovedane, tako v kinu kot na televiziji, razen če bi s tem hoteli prikazati kršenje

pravic živali. 14. Društva proti mučenju živali morajo imeti svoje predstavnike tudi na ravni vlade. Živalske pravice morajo biti zavarovane enako kot človekove pravice!«

Leonardo da Vinci kot znanstvenik, velik umetnik in genij je zapisal čudovito misel, ki pravi: »Prišel bo čas, ko bodo tako kot jaz tudi drugi obravnavali morilce živali tako, kot obravnavajo danes morilce ljudi!«

Jon Wynne-Tyson pa meni, da dokler ne bomo sprejeli sorodnosti med nami in ostalimi sobitji, s katerimi delimo svetlobo in sence življenja na tem umirajočem planetu, ni upanja za druge biološke vrste, ni upanja za okolje in ni upanja za nas same!

V sodobnem svetu, v naši industrijski dobi ter v tem hitrem tempu življenja pa bi se lahko vsi za trenutek ustavili in se zamislili. Tudi pri nas bi lahko kmalu uvedli t.i. živalsko policijo ali vsaj nadzornike, ki bi na terenu nadzirali ravnanje z živalmi (domačimi, nadzor nad transporti, nadzor nad klanjem živine v klavnicah, pa vse do

bolečih poizkusov na živih živalih v laboratorijih).

V mesecu oktobru -natančneje 4. oktobra - je vsako leto Svetovni dan varstva živali. Smo pomislili na naše najmanjše in nebolgljene prebivalce oz. sobrate vsaj za trenutek?

Vsak trenutek in vsak dan pa z veliko mero truda, čuta ter ljubezni svoje delo opravlja tudi naša občanka in sovaščanka, gospa Marija Matko iz Beltince. Tudi Lea Eva Müller je opazila njen velik trud in ji ob tej priložnosti podelila značko WSPA London za prizadevanja, pomoč ter reševanje živali. Njeno poslanstvo je neprecenljivo in živali so ji za to globoko hvaležne. Hvaležni pa smo ji lahko vsi, da zna tako tenkočutno prisluhniti tem nežnim klincem muck, kužkov...ko moledujejo »na pomoč« in jim je vedno pripravljena pomagati.

Ima veliko srce za živali, vedno pa ji je prisluhnila tudi Občina Beltinci in interni kanal CATV Beltinci.

Lilijana Žižek

Glejmo s srcem, ne z očmi

(<http://www.pozitivke.net/index.php?topic=IzSebe&page=7>)

V restavraciji smo bili edina družina z majhnim otrokom. Erika sem posadila v visok otroški stolček ob mizi. Ljudje so jedli in se tiho pogovarjali. Nenadoma Erik glasno zavriska in zakliče: »Živjo!« S svojimi okroglimi ročicami tolče po ročajih stola. Oči se mu živo svetijo in brezzoba usta so razpotegnjena od smeha, ko se zvija in hihita od veselja. Ozrem se naokrog in zagledam vzrok njegovega navdušenja. To je bil mo-

žakar, sedeč z na pol odpeto zadrgo na hlačah, s čevlji, iz katerih so štrleli prsti, v umazani srajci in z umazanimi, nepočesanimi lasmi. Bil je neobrit, njegov nos je bil prepleten z modrimi žilicami kot zemljevid. Bil je preda-leč, da bi zaznali njegov vonj, ampak prepričana sem bila, da je zaudarjal. Roke so mu ohlapno visele in bingljale. »Živjo, otroček! Živjo, ta velk' fant! Vid'm te, falot!« zakliče Eriku. Z mozem si izmenjava pogled: »Kaj naj narediva...!?« Erik se smeje in dalje vzklika: »Živjo! Živjo!« Vsi v re-

stavraciji gledajo zdaj v nas, zdaj v možakarja. Stari zavoženec je z mojim lepim otročkom ustvaril nadlogo. Prinesli so nam hrano in stari prične vpiti čez prostor: »A bos papou toltico? Se gres ku-ku? Glejte, ve kok' se gre ku-ku!« Nihče ni mislil, da je starec všečen. Očitno je bil pijan. Z mozem naju je bilo sram. Vsi smo jedli v tišini, razne Erika, ki je skozi ves repertoar navdušujočih starčevih klicev odgovarjal s svojimi glasnimi, vriskajočimi enozložnicami. Končno smo pojedli in se odpravili k vratom. Mož je šel plačat račun, meni

pa je rekel, naj ga z Erikom počakava na parkirišču. Starec je sedel med mano in vrati. »O, Bog, spusti me ven, preden naju z Erikom ogovori,« molim. Ko se mu bližam, obrnem glavo na stran, da slučajno ne vdihnem njegove sape. Ravno ko to storim, se Erik nagne čez moje rame z dvignjenimi ročicami v »opa« položaju. Preden mu uspem to preprečiti, se Erik zaluča iz mojih rok v starčeve. Nenadoma stari, zaudarjajoči mož in moj mali otroček delita svojo bližino. Erik v popolnem zaupanju, ljubezni in predanosti položi svojo drobno glavi-

co na možakarjeva utrujena ramena. Moški zapre oči in med trepalnicami zagledam solze. Njegove stare, umazane in utrujene roke, zgarane in razbolele, objemajo in stiskajo otročkovo telo in glavico. Nikdar se dve bitji ni sta v tako kratkem času ljubili tako močno. Stojim kot vkopana. Stari mož dvigne in zaziblje Erika v svojih rokah, odpre oči in ga obrne proti meni. Z ukazovalnim glasom reče: »Dobr' paz'te na tega otroka.« Iz okameneloga grla nekako zamomljam: »Bom.« Obotavljajoče, nerad in kot v bolečini

odmakne Erika od svojih prsi. Vzamem ga, možak pa reče: »Bog vas blagoslou, guspa, dal' ste mi moje božično darilo. Vid'te, guspa, nikol' nis'm vidu svoj'ga otroka odraščat... Moja žena in sin sta umrla u avtomobilski nesreči, k' sta b'la še mlada. In nikol' nis'm mogu tega prebolet.«

Le oseba, ki potone na dno, ve, zakaj je do tega prišlo. Če ne zmoremo sočutja in pomoči, se vsaj ne zgražajmo in ne obsojajmo.

Lilijana Žižek

Pošta v Beltincih

Informativno glasilo Občine Beltinci »Mali rijtar« je v decembrski številki 25/2010 objavilo članek o ustanovitvi in delovanju pošte v Beltincih od 1853. do 1919. leta. Članek je napisal g. Slavko Šebjan iz Gančan. Vsebina objavljenega članka me je vzpodbudila, da sem zaradi dolgoletnega zanimanja tudi za to problematiko in zgodovino našega okolja sklenil dodati še vsebine, ki so širšemu krogu bralcev manj znane.

Z dopolnjenimi gradivi in bogato zgodovino razvoja pošte v Beltincih želim razširiti opis od ustanovitve do današnjih dni. V tem sestavku bodo omenjeni dogodki, ki so neposredno ali posredno vplivali na dejavnost in organiziranost pošte v našem kraju. Prepričan sem, da je še mnogo podatkov in dogodkov, ki bodo lahko dopolnjevali doslej napisano in zbrano gradivo.

S pokojnim grofom, sinom Anastazije Szechenyi – rojene Zichy – agronomom Avgustom Szechenyi-jem sem imel vsebinsko bogato pisemsko in ustno sodelovanje. Precej gradiva je pogosto potovalo po pošti na razdalji Dunaj – Bad Radkersburg – Beltinci. Po njegovem mnenju je pošta v Beltincih imela prve prostore /1853/ v »mačahovu«, ki je bil v neposredni bližini beltinskega grada. Tako kot beltinski grad je tudi mačahov bil najprej pritličen.

Po smrti zemljiškega gospodarja beltinskega posestva Constantina Emanuela Gyike /1777 – 1825/ je s poroko

Gyikove hčerke postal novi gospodar beltinskega premoženja baron Simon Georg Sina /1810 – 1876/, ki je bil bančnik evropskega formata in humanist.

Kot bančnik in mecen v umetnosti je imel pri svojem delu ogromno finančnih opravil in je pri tem poslu uporabljal in koristil takratne razpoložljive poštne storitve. Z ozirom na čas njegovega življenja v Beltincih lahko sklepamo, da je bil tudi poklicno zainteresiran za usluge pošte, ki je bila v neposredni bližini njegovega bivanja.

Leta 1851 je bila ob »glavni cesti« /danes Panonska ulica št. 2/ zgrajena »graščinska hiša«, ki jo je dal zgraditi baron Sina.

V omenjeni stavbi je bila nekaj časa podružnica lendavske lekarne. Leta 1889 je lekarnar Aleksander Remcsek Szepessy / 1843 – 1906/ v »graščinski hiši« ustanovil prvo javno lekarno v Beltincih. Zaradi boljše lokacije ob potoku Črncu, šole pri cerkvi in cerkve je leta 1896 lekarnar kupil hišo od kmetovalca Jerebica. Z nakupom hiše v »centru« Beltinec je odselil tudi javno lekarno.

Istega leta /1896/ se je v bivše lekarniške prostore vselila beltinska pošta / od 1853 do 1896 je bila v mačahovu/. Graščinska hiša je dobila novega uporabnika – pošto.

Pošta Beltinci je v graščinski hiši »preživel« I. in II. svetovno vojno, vse do jeseni 1945. leta /1896 – 1945/. Po

pripovedovanju sorodnikov iz Beltinec so že v času I. svetovne vojne /1914 – 1918/ prevažali poštne pošiljke med Beltinci in Mursko Soboto – ter obratno – s poštno kočijo, ki jo je s konjsko vprego vozil Glavač iz Beltinec. Omenjena kočija je bila zaradi prevoza različne vsebine večkrat napadena od roparjev.

Po koncu I. svetovne vojne in razpadu Avstro-Ogrske monarhije je v mesecu avgustu, po sklepu mirovne pogodbe, Prekmurje pripadlo k državi SHS, oziroma Sloveniji. Povsod je bil uveden slovenski jezik, ki je zamenjal madžarskega – tudi na poštah.

Kako je potekal prevzem /primo-predaja/ poštne urada v Beltincih, sem podrobneje že opisal v knjigi »Beltinci 1322 – 1993«, stran 236, tako da tokrat ne bi ponavljal že opisanega postopka.

16. avgusta 1919 je poštni urad v Beltincih pričel od obstoja poslovati s strankami v slovenskem jeziku. Vodila ga je višja poštna uradnica Ruža Albina, ki se je v Beltincih poročila s kmetijskim učiteljem Vojskom. / Mimogrede naj omenim, da sta imela tri otroke, dva sina in hčerko Ružo. Zelo znan je bil sin Milan Vojsk, ki se je posvetil kiparstvu. Umril je v Avstraliji, v Canberri/.

K varnejši, predvsem pa hitrejši dostavi pošte v naših krajih, je 1923. leta mnogo pripomogla uvedba avtomobilskega in poštne prometa med Mur-

sko Soboto in Dolnjo Lendavo.

Po zgraditvi železniškega mostu preko reke Mure /Dokležovje – Veržej/ in otvoritvi železniške proge Ljutomer – Beltinci – Murska Sobota, so leta 1924 nastopili boljši pogoji tudi za pošto v tem delu Slovenije. Precej težav železniškemu mostu so povzročale poplave, saj je imel lesene podpornike /stebre/. Šele v poletnih mesecih 1935 so lesene podpornike zamenjali z betonskimi.

Po pripovedovanju g. Jožeta Lebarja in g. Matije Sobočana je poštna dostava in odprema potekala med železniško postajo Beltinci in poštnim uradom v Beltincih s konjsko vprego. Poštne pošiljke so prispele z vlakom. Na železniški postaji je vso poštno pošiljko za poštni okoliš Beltinci sprejemal in predajal izključno samo pismonoša. Voznik je bil le prevoznik.

Z vlakom je dolga desetletja, tudi med II. svetovno vojno, prihajala in odhajala vsa poštna pošiljka. Takšna organizacija poštne dejavnosti je bila na našem področju prisotna od zgraditve železniške povezave s Prekmurjem /1924/ do 1954. leta.

V Beltincih je bil voznik s konjsko vprego Janez Kociper, spremljevalec in pismonoša pa njegov brat Štefan. Vsak dan sta imela ob vsakem vremenu dopoldansko in popoldansko vožnjo. V izjemnih primerih so lahko kot zamenjava priskočili na pomoč najbližji člani družine, običajno žena ali hčerka Marija. Ob lepem vremenu je bila vožnja s konji prijetna. V deževnem, vetrovnem in zimskem času na odprtem prostoru pred postajo čakati na prihod vlaka, ki je včasih imel tudi uro in več zamude, pa je pomenilo veliko težavo in skrb voznika za konja. Potrebno ga je bilo pokriti z odejami, v hudem mrazu pa hoditi okrog, da ga ni zeblo. Pismonoša se je ob takšnem vremenu umaknil na toplo v bližnjo gostilno ali v prometnikovo pisarno.

Leta 1935 je »graščinska hiša« ob glavni cesti dobila novega, privatnega

lastnika – družino Grlec, ki je kupila omenjeno hišo. S tem je tudi pošta Beltinci dobila novega stanodajalca. Ob tej prodaji nepremičnin se nehote vsiljuje primerjava takratne svetovne gospodarske krize z današnjo. Prav gotovo ni samo naključna grofičina razprodaja stavb v Beltincih, kot so:

mali grad, dohtarska hiša za malim gradom, graščinska hiša, Hedvicum ... Omeniti pa je tudi treba, da za vse ponudbe ni bilo kupcev.

V času II. svetovne vojne /1941 – 1945/ je Prekmurje ponovno prišlo pod madžarsko državo.

3. aprila 1945 so bili Beltinci osvojeni, na desnem bregu reke Mure pa so še vedno bile nemške vojaške enote.

Po končani II. svetovni vojni je bilo tudi v Prekmurju potrebno popraviti in obnoviti poštni ter telefonski promet.

Progovni delavci so v 8 dneh vzpostavili zvezo z Beltinci /ponekod je bila proga pretrgana, manjkala je žica, manjkali so številni izolatorji .. /

Aprila 1945 je celotno Prekmurje premoglo okrog 100 induktorskih telefonov.

Po osvoboditvi je bil poštni urad še nekaj mesecev v privatni hiši pri Grlečevih. Tudi po poštne pošiljke se je bilo še vedno potrebno peljati s konjsko vprego na železniško postajo.

Iz vsebine dopisa št.18/1945 je razvidno, da je s 7. junijem 1945 prevzel službo upravnika pošte v Beltincih domačin, g. Jože Pintarič / v času II. svetovne vojne je bil nameščen na pošti v Čakovcu/.

Istega dne je pošta Beltinci zaprosila Krajevni odbor OF, da z bobnanjem po kraju, z razglasom na uradni deski, objavi krajanom naslednje obvestilo / navedek/:

» Z 8.6.1945 bo pošta Beltinci sprejemala v odpravo tudi privatne pisemske pošiljke in sicer: pisma, dopisnice, tiskovine, blagovne vzorce, poslovne papirje, mešane pošiljke ter časnike in časopise – in sicer navadne in priporočene. Vsa pisma se morajo radi kon-

trole predajati pošti odprta. Zaenkrat ostane v veljavi stara madžarska tarifa » /konec navedka/.

V jeseni 1945 se je pošta preselila iz Grlečeve hiše in se vselila v mali grad, v pritličju levo. Neposredno ob poštних prostorih je bilo upravnikovo stanovanje. Vhod v stanovanje je bil na vzhodni strani malega grada.

S sodelavko go. Roziko, ki je bila zaposlena že na predhodni lokaciji / Grlec/, sta si v malem gradu ustvarila družino. Vseh petero otrok je zraslo in živelo v malem gradu. Najstarejši sin Milan se je rodil 1950. leta.

Dostava in odprema poštних pošiljk je potekala do 1954. leta z železniškim prevozom. Še vedno je bilo potrebno s konjsko vprego na oddaljeno železniško postajo po prevzem pošiljk in pozno popoldne na predajo odpreme pošte. Tarifa JŽ za prevoz poštних pošiljk ni bila nizka, pa tudi postanek vlaka na nekaterih železniških postajah je bil prekratek. Takšne in podobne ugotovitve so pripomogle k iskanju uporabe novega prevoznika poštних pošiljk.

Okrog leta 1955 ter do 1959 so prevoze poštних storitev prevzela avtobusna podjetja. Poleg številnih avtobusnih prog in velikega števila potnikov je bil to bogat finančni izkupiček.

Tudi v Beltincih se je glede dostave in odpreme pošte precej spremenilo. Konjska vprega ni bila več potrebna, avtobus je imel postanek na postajališču nasproti današnje »Zvezde«. Pismonoša je moral iti dnevno dvakrat od malega grada do avtobusnega postajališča / ob 07.30 in ob 15.30 uri/. Na avtobusih ni bilo prevelikih problemov s poštними vrečami, težave so se pojavljale ob večjih kartonskih pošiljkah.

Ne preseneča, da je bil prevoz poštних pošiljk časovno kratek.

29. januarja 1960 je bil uveden poštni avtofurgon na relaciji Ljubljana – Murska Sobota. V začetnem obdobju je pošto po terenu razvažal Agroservis,

kaj kmalu pa so razvoze pošte izvajala vozila pošte.

Furgonski prevozi so se v praksi obnesli najbolje, tako da je omenjeni način dostave in odpreme z določenimi izboljšavami danes najugodnejša rešitev.

Že nekaj časa omenjamo različne izboljšave, ki so namenjene predvsem širši množici uporabnikov. Menim, da je prav, da omenim tistega, ki ima največ opravka z različno količino prehojenih kilometrov, to je pismonoša – z vsakodnevnim veseljem ali žalostnim sporočilom. V preteklosti je to bilo peščenje, kasneje uporaba kolesa – tudi »krpana«, mopeda. Danes poteka dostava že z avtomobilom /hitra pošta/ in elektronsko pošto.

S 1. januarjem 1971 je bila v takratni SFR Jugoslaviji uvedena poštna številka, kot sestavni del imena pošte. Vsaka pošta je imela svojo številko. Pošta v Beltincih je imela poštno številko 69231.

23. aprila 1983 so bile zaradi zamenjave avtomatske telefonske centrale opravljene spremembe telefonskih števil pri nekaterih uporabnikih v omrežni skupini 069.

Proti koncu meseca junija in v začetku julija 1991 je bila v Sloveniji 10-dnevna vojna. V tem času so bile prisotne – kot v vsaki vojni – težave v domačem, predvsem pa v mednaro-

dnem poštnem prometu. Slovenija je postala samostojna država.

8. oktobra 1991 je skupščina Republike Slovenije sprejela zakon o novi denarni enoti – tolarju.

26. decembra 1991 je izšla prva poštna znamka samostojne Republike Slovenije.

V mesecu oktobru 1993 so nasproti današnjega Kulturnega doma Beltinci položili temeljni kamen za gradnjo nove pošte ter prostorov, ki jih bo uporabljala KZ »Panonka«.

Že naslednje leto, 24. junija 1994, so na svečani proslavi ob 17.17 uri odprli vhodna vrata nove, sodobne in prepošrebne pošte v Beltincih. Številni udeleženci proslave in svečanosti so si lahko ogledali nove prostore. Ob tej priložnosti je bila izdana spominska pisemska ovojnica s spominskim žigom.

S to svečanostjo je pošta Beltinci prenehala uporabljati prostore v malem gradu, ki jih je uporabljala od jeseni 1945 leta naprej.

V poletnih mesecih 1994 je bila v novo pošto preseljena avtomatska telefonska centrala s 1920 priključki.

S 1. januarjem 1995 se je podjetje PTT preoblikovalo v Pošta Slovenije d.o.o. in Telekom Slovenije.

Od 14. avgusta 1995 spada KS Lipa

pod pošto v Beltincih.

S 1. marcem 1996 so v Republiki Sloveniji ukinjene »šestice« /6/, ki so bile uvedene 1. januarja 1971 kot prva napisana poštna številka, ki je veljala za Slovenijo. Pošta Beltinci ima od 1996 poštno številko 9231.

Od 20. novembra 2000 veljajo v Sloveniji nove sedemmestne telefonske številke in nove področne kode. Značilnost teh sprememb je v tem, da so vse kode dvomestne – 01, 02, 03, 04... Za Beltince zgleda približno tako: 02-54.. – 47., skupaj 9 števil. /Vir: Telekom Slovenije/.

30. novembra 2001 so v Murski Soboti predali namenu nove razširjene prostore pošte.

1. maja 2004 je Republika Slovenija vstopila v članstvo Evropske unije /zveze/. Proti koncu koledarskega leta 2006 je Pošta Slovenije pripravila informativno knjižico za uporabnike poštne storitve ob prehodu tolarja na novo plačilno valuto – evro.

14. januarja 2007 je bil v Sloveniji zadnji dan veljavnega obtoka dveh valut – odhajajočega tolarja in prihajajočega evra.

31. januarja 2007 so bile pokojnine izplačane samo v evrih.

Peter Šraj, marec 2011

Priložnostni žigi

Ob ustanovitvi filatelističnega – numizmatičnega društva Klasje je Davor Mesarič v Domu Janka Škrabana pripravil filatelistično razstavo na temo Polarna območja. Izdan je bil tudi priložnostni žig. Drugo razstavo je pripravil Boris Filipič ob 100. obletnici rojstva Janka Škrabana. Tudi ob tej priložnosti je bil izdan priložnostni žig. Vsi žigi so bili v uporabi na pošti v Beltincih.

Slavko Šebjan

Taaaako ribo sem ujel

Nekega lepega nedeljskega jutra smo se s prijatelji odločili, da gremo na ribolov. Zmenili smo se, da se dobimo ob dogovorjeni uri pri meni doma. Vsak posebej si je doma pripravil ribiško palico in ribiško opremo (vabo in ostale razne pripomočke za ribolov) ter prišel k meni. Sedli smo v avto in se malce zapeljali naokrog po raznih mestih, kjer se lahko ribari. Našli smo prelepo Bukovniško jezero in se tam tudi ustavili in začeli z ribolovom. Vreme je bilo pravšnje. Takoj na začetku smo si kupili karte in poiskali lep prostor v senci. K ceni kart smo morali plačati še dodatek za ulovljene ribe, da smo jih lahko odnesli domov. Ker smo postali lačni, smo si najprej zakurili ogenj in na žaru naredili nekaj malega za pod zob. Potem smo vzeli vsak svoje palice in dodatke za ribolov in pričeli z ribarjenjem. Nikakor se ni nobenemu nič ujelo na vabo, zato smo po dolgem vztrajanju odšli na drugo stran jezera. Tam je bilo dovoljeno uporabljati in izposojanje majhnih čolnov. Takoj smo si dva izposodili in se odpeljali na sredino jezera. Že kmalu

za tem je prijatelju Jerneju prijela ena srednje velika riba som. Ker je bila dovoljena teža rib do 15 kilogramov, jo je izpustil nazaj v vodo, kajti on je hotel uloviti dve malo večji ribi, da bi se mu ju potem bolj splačalo vzeti domov. In tako je ura kar hitro minevala, meni pa še zmeraj ni uspelo ujeti nobene ribe. Bil sem zelo razočaran, ker je vsak od prijateljev ujel vsaj eno ribo, jaz pa še nobene. Prijatelji so me začeli tolažiti in govoriti, da se bomo počasi začeli odpravljati. Meni to ni bilo všeč in sem jih začel pregovarjati, da bi ostali vsaj še eno uro. Zmenili smo se, da bomo še eno ali pa dve uri tam, potem pa gremo res domov. Takoj sem bil malo boljše volje in spet sem dobil upanje, da bom ujel zelo veliko ribo, saj je to bila moja želja in razlog, da sem se odpravil na ribolov.

Čez nekaj časa sem res ujel ribo, a ta ni bila tako velika, kot sem jaz hotel. Vseeno sem jo obdržal in lovil dalje. Ulovil sem še kar nekaj majhnih rib, a te sem spustil nazaj v vodo. Bilo mi je zelo čudno, ker prej nisem ulovil niti

ene ribe. Tudi prijatelji so me začudeno opazovali in tudi nehali so z ribolovom. Potem spet dolgo ni bilo nobene ribe, a čez nekaj časa se je na mojo vabo ujelo nekaj velikega in zelo močnega. Prijatelje sem prosil, naj mi priskočijo na pomoč, ker sam nisem mogel izvleči palice. Nato sem s pomočjo prijateljev izvlekel zelo velikega krapa. S čolnom smo se odpeljali do kopnega, kjer so ribo stekali in imela je kar 10 kilogramov. Bil sem zelo vesel, ker je bila to moja velika želja in mi je končno uspelo uloviti tako zelo veliko ribo. Vsak od nas je pospravil svoje stvari in smo se odpravili domov. Po poti domov sem veliko premišljeval in se odločil, da bom takoj naslednji dan doma pripravil piknik in povabil prijatelje, da skupaj pojemo to veliko ribo, saj so mi jo pomagali izvleči. Končno smo prispeli domov in vsem sem povedal to veselo novico in prijatelje obvestil o pikniku, ki je bil naslednji dan. Na koncu smo se poslovili in vsi smo veseli odšli domov.

Matjaž Opec, 7. c OŠ Beltinci

Moja rodna domovina

Kot morda že mnogi veste, sem se rodila 22. 9. 1999 v Rakičanu. Moja rodna domovina je država Kosovo, moj materni jezik pa je albanski. V Sloveniji živim enajst let. Tukaj sem se navadila na ljudi, šolo, jezik in drugo. V šoli sem vesela, saj imam dobre sošolke in sošolce. Vsi so me sprejeli pač tako, kakršna sem. Vsak dan, ko smo v šoli, me prijatelji nasmejijo in se skupaj veselimo. Čeprav nisem enake vere, kot so drugi v razredu, sem tukaj srečna. Zelo veliko mi pomeni to, da me prijatelji sprejemajo in si delimo vse občutke. Skupaj se veselimo, jezimo, jočemo in

smejemo. Ko nastopi dan počitnic, sem srečna, saj gremo na počitnice k moji babici na Kosovo. Večkrat me ljudje sprašujejo, kje je lepše in jaz jim odgovorim, da mi je všeč tu pa tam, ampak bolj tam, saj imam tam svojo ljubljeno in najboljšo babico. Ko se moram od nje posloviti, mi je zelo težko pri srcu in sem žalostna. Seveda so tudi drugi žalostni, ampak najbolj me skrbi za babico, saj preveč žalosti lahko škodi njenemu zdravju. Večkrat jo tudi pokličem prek skypa in se z njo pogovarjam. Seveda mi ni težko samo takrat, ko se vračamo v Slovenijo, ampak mi je težko

tudi zato, ker imam samo eno babico, druga babica in oba dedka so mi umrli. Doživela sem tudi nekaj bolj žalostnega in sicer: poleg naše hiše je na Kosovem tudi pokopališče, zato lahko večkrat obiščem dedka, bratca in bratranca. V moji rodni domovini je glavno mesto Priština. V šoli in doma sem se že naučila slovenskega jezika, zato se lahko z vsemi pogovarjam. Doma govorimo albanski jezik. Na Kosovem imamo malo drugačna imena.

Liridona Zumeri, 6. a OŠ Beltinci

Čudežni oslič

Nekega dne sva šla z bratom Markom ribarit. Rekel mi je, da se jezero imenuje Osličarsko jezero. To pomeni, da v tem jezeru živijo ribe, ki jim pravimo oslič. Marko mi je povedal, da če osliča uloviš, ti izpolni tri želje. Naslednjega dne sem šel ribarit in ulovil osliča. Ko sem ga potegnil na površje,

mi je takoj rekel: »Če me pustiš živeti, ti izpolnim tri želje.« Takoj sem privolil. Najprej sem mu rekel, da hočem avto BMW, a me je vprašal, če ga hočem na kredit ali lizing. Vprašal sem ga, če bi rad bil na olju ali na žaru, pa je takoj pričaral avto BMW. Drugič sem si zaželel, naj mi pričara hišo, kakršno

imajo milijonarji in takoj mi jo je pričaral. Tretjič sem mu rekel, naj mi da 500 evrov in potem ga bom izpustil. Osliča sem izpustil, da je veselo plaval naprej, jaz pa sem bil vesel, saj sem imel avto BMW, hišo in 500 evrov.

Vid Smodiš, 6. a OŠ Beltinci

O zajcu in zajčku

(Iz knjige VEČERNE PRAVLJICE, Mladinska knjiga 1968, Lapman Jelka)

Zajec je velik, zajček je majhen. Zajec ima ušesa, zajček ušesca. Oba čepita v zelju. Zajec hrusta veliko zeljnato glavo, zajček majhno zeljnato glavico. Tedaj pride lovec in ustreli pif, paf, puf. Zajec skoči – hip, hop, hip hop. Zajček skoči hipec, hopec, hipec, hopec – do-

kler ne priskačeta domov.

Doma navije mati zajklja zajcu ušesca, zajčku pa ušesca in potem oba jočeta. Zajec pretaka debele solze, zajček pa tako drobne solzice, da jih je komaj videti. Pa pravi mati zajklja: Zdaj je pa zadosti jokanja; zajcu bom naredila velik povoj, zajčku majhen povojček, zajca bom položila v posteljo in zajčka v

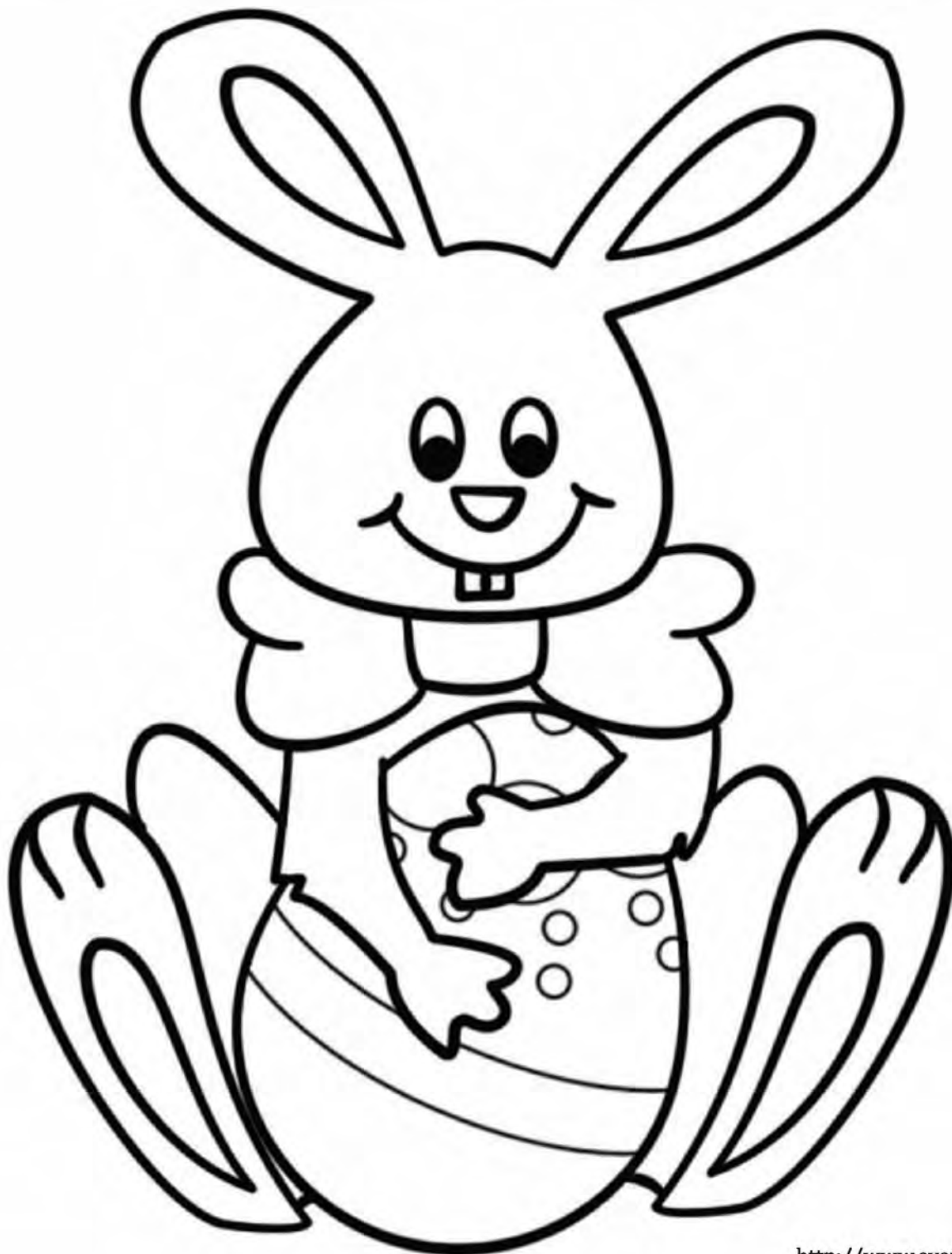
posteljico!«

In zdaj ležita tam in spita, prav tako spokojno in sladko, kot naši otroci.

Vsi skupaj pa sanjajo debele, pisane pirhe in spomladanske rožice.

Mirne in srečne velikonočne praznike Vam želim.

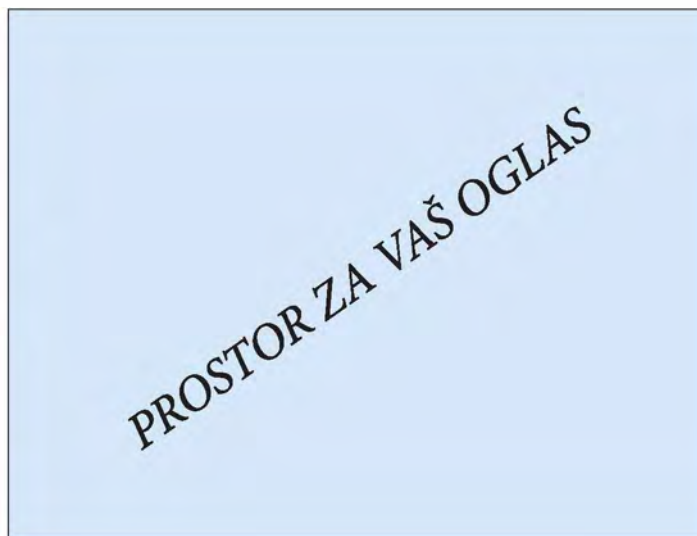
Lilijana Žižek

<http://www.everydayok.com>

Varujmo okolje, saj si ga izposojamo od generacij, ki prihajajo za nami

Občinski svetniki v posodobljeni sejni sobi

Bober se je naselil tudi na dokležovsko obalo Mure

Beltinski osnovnošolci z odsevnimi trakovi

